

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu”, zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Mln. Spraw Wewn.”

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ:			
I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P. Nr. Nr. 27—29			str. 170
Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o wyłączeniu terenów budowlanych z pod działania przepisów o przebudowie ustroju rolnego			170
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 marca 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego			170
Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem			171
Ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich			172
Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o wykupie przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki, oraz gruntów czynszowych w miastach i miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie			173
Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich			174
II. Przedruki z Monitora Polskiego Nr. Nr. 89—99			180
VI. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Nr. 39—45			180
Poz. 91 — Okólnik Nr. 39 z dnia 19 kwietnia 1933 r. (SB. 28/11/3) o badaniu przydatności lokalu szkoły prywatnej			180
92 — Okólnik Nr. 40 z dnia 19 kwietnia 1933 r. (SF. 63/2/2) o opłatach związków komunalnych na rzecz Funduszu Pracy			181
93 — Okólnik Nr. 41 z dnia 24 kwietnia 1933 r. (RP. 128/60) w sprawie p. lityki paszportowej			182
94 — Okólnik Nr. 42 z dnia 18 kwietnia 1933 r. (GB. 22/10/2) o szczegółowym podziale czynności oddziałów budżetowo-gospodarczych w urzędach wojewódzkich			182
95 — Okólnik Nr. 43 z dnia 28 kwietnia 1933 r. (SS. 88/Z/10/3) o postępowaniu w sprawach ulaskawienia funkcjonariuszów komunalnych skazanych dyscyplinarnie			184
96 — Okólnik Nr. 44 z dnia 28 kwietnia 1933 r. (Pers. 90/33) o wykonaniu art. 4 ustawy z dnia 18 III. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, p. 239), dotyczącego zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych			184
97 — Okólnik Nr. 45 z dnia 29 kwietnia 1933 r. (GL. 47—7) o biegu spraw legislacyjnych w Ministerstwie			188
VII. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych			189
Poz. 98 — Pismo Nr. RP. 38/28 z dnia 19 kwietnia 1933 r. o pozwoleniu na broń			189
99 — Pismo Nr. RA 11/136 z dnia 24 kwietnia 1933 r. w sprawie Kas Bezprocentowych Pożyczek dla ludności żydowskiej „Gemilus Chesed” — stosowanie przepisów prawa o stowarzyszeniach			189
100 — Pismo Nr. GL. 85/k-5/14 z dnia 27 kwietnia 1933 r. w sprawie wypożyczania książek z bibliotek			190
101 — Pismo Nr. SS. 42/46/1 z dnia 29 kwietnia 1933 r. o potrącaniu z uposażeń służbowych opłat na Fundusz Pracy			191

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 19 kwietnia Nr. 27 Rok 1933

Poz. 226. Ustawa z dnia 18 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa¹⁾.

Poz. 227. Ustawa z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu²⁾.

Poz. 228. Ustawa z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

Poz. 229. Ustawa z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Poz. 230. Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o wyłączeniu terenów budowlanych z pod działania przepisów o przebudowie ustroju rolnego.

Art. 1. (1) Do gruntów prywatnych, stanowiących tereny budowlane w rozumieniu art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) w brzmieniu, nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), nie mają zastosowania: ustawa z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), tymczasowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r., normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428), prawo z dnia 11 czerwca 1891 r. o trybie sprzedaży, wydzierżawiania lub oddawania w zastaw osad i gruntów włościańskich oraz o dzieleniu tych majątków (Zb. Praw i Rozp. Rządu Nr. 76 z r. 1891) wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, rozporządzenie Niemieckiej Rady Związkowej z dnia 15 marca 1918 r. (Dz. U. Rz. str. 123) oraz rozporządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 25 czerwca 1919 r., dotyczące zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości (Tygodnik Urzędowy Nr. 27, poz. 85).

(2) Przepis cz. 1 nie ogranicza stosowania rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej

z dnia 21 czerwca 1921 r. w przedmiocie zezwolenia na przewłaszczenie (przeniesienie własności) nieruchomości fabrycznych oraz nieruchomości miejskich (Dz. Urz. b. Dziel. Prusk. Nr. 23, poz. 149).

Art. 2. W przypadkach, gdy przy parcelacji nieruchomości ziemskiej tworzone są działki, składające się częściowo z terenu budowlanego, a częściowo z gruntów, podlegających działaniu przepisów o wykonaniu reformy rolnej, to projekt parcelacji, obejmujący te działki, zatwierdza właściwa władza ziemska w porozumieniu z władzą, powołaną do zatwierdzania planów parcelacji terenów budowlanych.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, każdemu w zakresie jego właściwości.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Poz. 231. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 marca 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

No podstawie art. 1 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 roku o utworzeniu komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448), zmienionego częściowo ustawą z dnia 10 marca 1932 r. o zmianie przepisów w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 329) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 września 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie utworzenia komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 783) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 8 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 275) ulega zmianom następującym:

1) w ustępie pierwszym § 2 stopę procentową „1%” zastępuje się stopą procentową „3/4%”;

2) w ustępie trzecim § 6 stopę procentową „5%” zastępuje się stopą procentową „4%”.

§ 2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1931 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w sprawie udzielania pożyczek długoterminowych z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 564) ulega zmianom następującym:

1) w § 1 dodaje się ustęp drugi o następującym brzmieniu:

„W przypadku uznania sytuacji finansowej związku komunalnego za wyjątkowo trudną może komisja, powołana do przyznawania pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, na prośbę związku komunalnego, popartą

¹⁾ Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu.

²⁾ Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu.

przez jego władzę nadzorczą, przyznać pożyczkę długoterminową na okres dłuższy, aniżeli lat 10, nie przekraczający jednak lat 30";

2) w § 3, ustęp pierwszy, punkt b), skreśla się wyraz „krótkoterminowych“;

3) w ustępie pierwszym § 4 stopę procentową „4%“ zastępuje się stopą procentową „3%“;

4) w § 6 dodaje się dwa nowe ustępy o następującem brzmieniu:

„Komisja, powołana do przyznawania pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, może ustalić spłatę pożyczki, długoterminowej w ratach półrocznych, jednakowych przez cały okres umorzenia pożyczki, przyczem suma raty obejmowałaby częściową spłatę kapitału i procent.

W przypadku uznania sytuacji finansowej związku komunalnego za wyjątkowo trudną może również komisja zawiesić spłatę pożyczki na okres nie dłuższy niż 3 lata“.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z tem, że przepisy § 1 i punktu 3 § 2 nie mają zastosowania do należności już zapłaconych względnie zarachowanych przed dniem ogłoszenia rozporządzenia.

Poz. 232. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 marca 1933 r. o zniesieniu Izby rzemieślniczej w Bydgoszczy i o zmianach w rozporządzeniu z dnia 12 grudnia 1927 r. o ustanowieniu izb rzemieślniczych, wyznaczeniu ich siedzib i okręgów.

z 25 kwietnia Nr. 28 Rok 1933

Poz. 233. Ustawa z dnia 14 marca 1933 r. o likwidacji mienia kasy oszczędnościowo-zapomogowej pracowników Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej.

Poz. 234. Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

Art. 1. (1) Zbiorniki, które zawierają gazy wybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym atmosferyczne, względnie płyny lub takie materiały, które mogą wytworzyć z jakichkolwiek przy czyn gazy wybuchowe, o ciśnieniu wyższem niż atmosferyczne, oraz zbiorniki, zawierające parę wodną, płyny, powietrze lub gazy niewybuchowe o ciśnieniu, przewyższającym trzy atmosfery robocze, podlegają przepisom ustawy niniejszej.

(2) Kotły parowe nie podlegają przepisom ustawy niniejszej.

Art. 2. (1) Przepisy o budowie i stanie technicznym zbiorników, wymienionych w art. 1 ust. 1, wydaje Minister Przemysłu i Handlu, zaś przepisy o ustawianiu, używaniu i obsłudze tychże zbiorników wydają: Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych.

(2) Przepisy o budowie i używaniu zbiorników, stosowanych przez koleje żelazne, oraz o przewozie kolejami wszelkich zbiorników, wymienionych w art. 1 ust. 1, wydaje Minister Komunikacji.

Art. 3. (1) Nadzór nad wykonywaniem przepisów, wydanych na podstawie art. 2 ust. 1, należy do Ministra Przemysłu i Handlu. Minister Przemysłu i Handlu może zlecić wykonywanie bezpośredniego dozoru nad budową i stanem technicznym tychże zbiorników prywatnym organizacjom, które pozostają pod jego nadzorem i które sprawuje swe czynności na podstawie zatwierdzonego przez niego statutu.

(2) Organizacje, określone w ustępie poprzednim artykułu niniejszego, sprawują bezpośredni dozór nad zbiornikami, wymienionymi w art. 1 ust. 1, zarówno rządowymi jak i prywatnymi, stosownie do przepisów, wydanych na podstawie art. 2 ust. 1.

(3) Nadzór nad zbiornikami, wymienionymi w art. 2 ust. 2, należy do Ministra Komunikacji.

Art. 4. Postanowienia ustawy niniejszej nie ograniczają w niczem uprawnień inspekcji pracy w zakresie nad wykonywaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uprawnień władz górniczych w zakresie nadzoru nad wykonywaniem przepisów bezpieczeństwa w zakładach, podległych ustawom górniczym.

Art. 5. Za wykonywanie bezpośredniego dozoru nad zbiornikami, wymienionymi w art. 1 i podlegającymi nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu, pobierane będą opłaty w wysokości i w sposób, określony przez rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, wydane po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych.

Art. 6. Winny naruszenia przepisów rozporządzeń, wydanych na mocy ustawy niniejszej, ulegnie w trybie administracyjnym karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywnie do 3.000 zł lub obu tym karom łącznie.

Art. 7. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Opieki Społecznej, Ministrowi Komunikacji, każdemu z nich we właściwym zakresie działania.

Art. 8. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

(2) Na obszarze województwa śląskiego wchodzi w życie piętnastego dnia po ogłoszeniu oświadczenia Prezesa Rady Ministrów o wyrażeniu na nią zgody przez Sejm Śląski.

Poz. 235. Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o zmianie warunków nabycia niektórych rozparcelowanych gruntów państwowych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Poz. 236. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 18 marca 1932 roku o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych¹⁾.

¹⁾ Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu.

Poz. 237. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 10 marca 1933 r. w sprawie zaopatrzenia byłych skazańców politycznych.

Poz. 238. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 23 marca 1933 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu o ustaleniu siedzib i właściwości terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich.

Poz. 239. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 kwietnia 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych“.

Poz. 240. Oświadczenie Rządowe z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie złożenia przez Wielką Brytanię i Irlandję Północną oraz przez Włochy dokumentów ratyfikacyjnych konwencji o ujednoliciu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, wraz z protokołem dodatkowym, podpisanej w Warszawie dnia 12 października 1929 r., i w sprawie przystąpienia Stanów Zjednoczonych Meksyku do powyższej konwencji wraz z protokołem dodatkowym.

Poz. 241. Oświadczenie Rządowe z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie złożenia przez Egipt aktu przystąpienia do międzynarodowej konwencji, dotyczącej zwalczania handlu żywym towarem, oraz protokołu zamknięcia, podpisanych w Paryżu dnia 4 maja 1910 r.

Poz. 242. Oświadczenie Rządowe z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie złożenia przez Holandję dokumentu ratyfikacyjnego konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach przewożonych na statkach, przyjętej jako projekt dnia 21 czerwca 1929 r. na XII Sesji Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 243. Oświadczenie Rządowe z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie przystąpienia Czechosłowacji do konwencji związkowej paryskiej z dnia 20 marca 1883 r. o ochronie własności przemysłowej, przejrzonej w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Poz. 244. Oświadczenie Rządowe z dnia 31 marca 1933 r. w sprawie złożenia przez Francję dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji, dotyczącej statystyk gospodarczych, podpisanej wraz z protokołem w Genewie dnia 14 grudnia 1928 r.

Poz. 245. Oświadczenie Rządowe z dnia 31 marca 1933 r. w sprawie zgłoszenia przez Polskę przystąpienia Wolnego Miasta Gdańska do

deklaracji w sprawie uznania prawa do bandery państw, pozbawionych wybrzeża morskiego, podpisanej w Barcelonie dnia 20 kwietnia 1921 r.

z 29 kwietnia Nr. 29 Rok 1933

Poz. 246. Ustawa z dnia 14 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o znakach, chorągwiach i pieczęciach¹⁾.

Poz. 247. Ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich²⁾.

Art. 1. (1) Szkoły akademickie zorganizowane są na zasadzie wolności nauki i nauczania. Zadaniem ich jest prowadzenie badawczej i twórczej pracy naukowej lub artystycznej, wdrażanie do samodzielnych badań naukowych lub twórczości artystycznej, kształcenie i wychowywanie słuchaczy na świadomych swych obowiązków obywateli Rzeczypospolitej, oraz przygotowanie ich do wykonywania zawodów, wymagających naukowego opanowania danej gałęzi wiedzy i samodzielnego sądu o wchodzących w ich zakres zagadnieniach teoretycznych i praktycznych.

(2) Założenie i zwinięcie szkoły akademickiej oraz nadanie istniejącej już szkole praw szkół akademickich wymaga aktu ustawodawczego.

(3) Szkoły akademickie noszą nazwy: uniwersytetów, wszechnic, politechnik, akademij, szkół głównych; nazw tych nie wolno używać szkołom nieakademickim.

(4) Szkoły akademickie posiadają osobowość prawną.

(5) Szkoły akademickie posiadają wyłączne prawo nadawania akademickich stopni naukowych.

Art. 2. Państwowymi szkołami akademickimi są:

1. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
2. Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie,
3. Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie,
4. Uniwersytet Warszawski,
5. Uniwersytet Poznański,
6. Politechnika Lwowska,
7. Politechnika Warszawska,
8. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
9. Akademia Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie,
10. Akademia Górnicza w Krakowie,
11. Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie,
12. Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
13. Akademia Stomatologiczna w Warszawie.

¹⁾ Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu.

²⁾ W wyjątkach.

Art. 11. (1) Rektor czuwa nad porządkiem na terenie szkoły przy pomocy organów szkolnych; jest władny wezwać pomocy organów bezpieczeństwa, gdy uzna to za konieczne.

(2) Organy bezpieczeństwa mogą wkroczyć z własnej inicjatywy na teren, podlegający władzy porządkowej rektora, w wypadkach nagłego niebezpieczeństwa. O wkroczeniu winna władza bezpieczeństwa natychmiast zawiadomić rektora.

(3) Rektor ustala teren szkoły, zawiadamiając o tem władzę administracji ogólnej.

Art. 61. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Sprawiedliwości we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 62. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 września 1933 r. z wyjątkiem art. 9, 14, 42, 43, 50, 51, 52, 54 i 55, które zyskują moc obowiązującą z dniem 1 maja 1933 r.

(2) Tracą moc obowiązującą:

a) z dniem 1 maja 1933 r.—art. 12 pkt. 3), art. 19 pkt. 12) i 13), art. 24, art. 28, o ile postanawia, że prorektorem zostaje rektor ustępujący, i art. 98—103 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 494);

b) z dniem 1 września 1933 r.:

I. pozostałe postanowienia ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich,

II. ustawa z dnia 29 lipca 1921 r. w przedmiocie zmiany art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 447),

III. ustawa z dnia 23 marca 1922 r. o Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 197),

IV. art. 3, 4 oraz art. 8 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie tytułu inżyniera (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 823),

V. ustawa z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie przyznania Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie praw szkół akademickich państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 185),

VI. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o zapewnieniu władzom państwowym kontroli nad gospodarką w majątkach państwowych szkół akademickich, instytutów naukowych i innych wyższych zakładów naukowych (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1016),

VII. ustawa z dnia 16 lipca 1924 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 2, poz. 10),

VIII. ustawa z dnia 23 lipca 1926 r., zmieniająca art. 112 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 536),

IX. ustawa z dnia 2 marca 1927 r., zmieniająca art. 1 ustawy z dnia 23 lipca 1926 r. zmieniającej art. 112 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 287),

X. ustawa z dnia 22 stycznia 1929 r., zmieniająca art. 1 ustawy z dnia 23 lipca 1926 r., oraz art. 1 ustawy z dnia 2 marca 1927 r. o zmianie art. 112 ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 87),

XI. ustawa z dnia 18 marca 1932 r. o Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 305),

XII. art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 819).

Poz. 248. Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. o nadzwyczajnej daninie majątkowej.

Poz. 249. Ustawa z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Poz. 250. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o wykupie przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki, oraz gruntów czynszowych w miastach i miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie¹⁾.

Wykup gruntów czynszowych.

Art. 1. Grunty, znajdujące się w posiadaniu i użytkowaniu na zasadzie umów wieczysto-czynszowych, wieczysto-dzierżawnych, emfiteutycznych i tym podobnych nazw — bez różnicy nazywanych w tej ustawie czynszowemi, — mogą być na żądanie dzierżawców bez zgody właścicieli tych gruntów wykupione na własność.

Art. 17. (1) Wykup, przewidziany w rozdziale niniejszym, obejmuje, jeżeli strony dobrowolnie nie ułożą się inaczej, także podwórze, obejście i ogród, łączące się bezpośrednio z powierzchnią zabudowaną. Grunt, ulegający wykupowi, nie powinien przewyższać dziesięciokrotnej powierzchni, zajętej pod budynek mieszkalny wraz z zabudowaniami, stanowiącemi razem z nim jedną całość gospodarczą.

(2) Ze względu na udowodnioną konieczność utrzymania jednostki gospodarczej lub ze

¹⁾ W wyjątkach.

względem na prawidłową zabudowę miast, sąd może zezwolić na wykup większego obszaru.

(3) Gdyby po wydzieleniu obszaru, podlegającego wykupowi, pozostała część nieruchomości stała się nieużyteczną dla właściciela, może on żądać, aby i ta część gruntu była wykupiona za cenę, w art. 20 określonej.

(4) Gdy wykup nie obejmuje całego dzierżawionego gruntu, wówczas co do nie wykupionej części zachowuje moc umowa dzierżawna aż do wygaśnięcia terminu, w niej przewidzianego.

Art. 34. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu: co do art. 17 i 34 z Ministrem Spraw Wewnętrznych, co do art. 33 i 35 z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych, a co do art. 35 p. 4 z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 35. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, z nią sprzeczne, a w szczególności ukaz z dnia 28 października (9 listopada) 1866 r. (Dz. Praw t. 66 Nr. 216) oraz prawo z dn. 12/24 czerwca 1870 r. (Dz. Praw t. 70, Nr. 242).

Poz. 251. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckim, lubelskim, łódzkim, warszawskim i w zachodniej części województwa białostockiego.

Poz. 252. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o zmianie ustawy z 23 marca 1929 r. o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości, oddanych w toku parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Poz. 253. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

R o z d z i a ł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. (1) Tworzy się urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

(2) Do zakresu działania tych urzędów należą sprawy, wymienione w art. 3—13.

(3) Nie należą do zakresu działania urzędów rozjemczych te sprawy majątkowe posiadaczy gospodarstw wiejskich, które nie pozostają w związku ekonomicznym z gospodarstwem wiejskim. Wyłączenie to nie dotyczy zobowiązań z tytułu poręki lub indosu.

Art. 2. (1) Za gospodarstwa wiejskie ustawa niniejsza uważa gospodarstwa rolne, leśne, ogrodowe, hodowlane i rybne, zaś za posiadaczy tych gospodarstw ich właścicieli, użytkowników i dzierżawców.

(2) Zakłady i warsztaty przemysłowe, prowadzone w zakresie gospodarstw wiejskich, uważa się za ich część składową.

(3) Za mniejsze gospodarstwa wiejskie ustawa niniejsza uważa gospodarstwa, prowadzone na obszarze, nie przekraczającym 100 ha, za większe zaś — gospodarstwa, prowadzone na obszarze, przekraczającym 100 ha.

(4) Przy ustalaniu obszaru gospodarstwa należy uwzględnić łączną przestrzeń wszystkich wiejskich jednostek gospodarczych, będących w posiadaniu danej osoby.

R o z d z i a ł II.

Zakres działania.

Art. 3. Jeżeli wierzyciel pobierał w gotówkę, przez włączenie do kapitału lub w innej postaci, korzyści majątkowe — tytułem procentów lub w innej formie — w stosunku wyższym, niż prawem dozwolony, urząd rozjemczy ustali kwoty, nadmiernie pobrane lub zarachowane za okres do dnia 1 stycznia 1927 r., potrąci je od należności wierzyciela i ustali tę należność odpowiednio w mniejszej kwocie lub uzna ją za umorzoną, jeżeli skutkiem potrącenia okaże się w całości pokryta. Jeżeli roszczenia dłużnika z tytułu pobrania od niego nienależnych odsetek przewyższają roszczenia wierzyciela, dłużnik może poszukiwać przypadającej na jego rzecz różnicy przed właściwymi sądami.

Art. 4. Przepisy art. 3 ustawy niniejszej stosuje się również odpowiednio:

1) jeżeli dokument, znajdujący się w rękach wierzyciela, wydany został in blanco;

2) jeżeli udzielenie kredytu nastąpiło w drodze sprzedaży rzeczy ruchomych z obowiązkiem zapłaty ceny po upływie pewnego okresu czasu, przyczem z powodu odroczenia zapłaty cena została ustalona w kwocie niewspółmiernie wygórowanej.

Art. 5. (1) Zbycie wierzytelności, z której tytułu były pobierane wygórowane korzyści majątkowe na rzecz osób innych, niż wymienione w punktach 1) — 9) art. 13, nie stanowi bez względu na datę zbycia przeszkody do wszczęcia przeciwko nabywcom tych wierzytelności postępowania przed urzędem rozjemczym. Postanowienie to odnosi się także do wierzytelności wekslowej, jeżeli urząd rozjemczy ustali, że wierzyciel zbył ją w zamiarze obejścia przepisów ustawy niniejszej lub w zamiarze uniknięcia zarzutów, wynikających ze stosunku osobistego.

(2) Przeciwnie nabywcy wierzytelności hipotecznej postępowanie przed urzędem rozjemczym nie może być wszczęte. Nie dotyczy to jednak wierzytelności, zabezpieczonej kaucją hipoteczną (hipoteką zabezpieczającą).

(3) Nabywcy wierzytelności, przeciwko którym może być wszczęte postępowanie w trybie ustawy niniejszej, mogą w razie obniżenia lub umorzenia ich wierzytelności, zgodnie z art. 3 i 4, wystąpić z regresem przeciwko swym prawozbywcom przed właściwe sądy.

Art. 6. (1) Urząd rozjemczy określić może:

1) termin lub terminy spłaty długu, także z rozłożeniem na raty, na okres czasu, nie przekraczający 7 lat, a jeżeli zobowiązanie pochodzi z tytułu umownych lub sądowych działów rodzinnych, względnie spadkowych — nie przekraczający 12 lat, licząc od dnia orzeczenia; przy czym nie więcej, niż przez pierwsze 2 lata tego okresu, może być wstrzymana spłata kapitału. Urząd rozjemczy, mając na uwadze, aby bezpieczeństwo długu w okresie odroczenia nie uległo zmniejszeniu, powinien w miarę możliwości uzależnić odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty długu od dopełnienia przez dłużnika określonych w orzeczeniu warunków, bądź od odpowiedniego zabezpieczenia długu. Urząd rozjemczy może wydać orzeczenie, przewidziane w niniejszym punkcie, także co do długu, który jeszcze nie jest płatny;

2) korzyści majątkowe, które wierzyciel może pobierać, poczynając od daty orzeczenia, nie poniżej $4\frac{1}{2}\%$ w stosunku rocznym.

(2) Przepisy artykułu niniejszego stosują się odpowiednio do odsetek i kosztów, które mogą być egzekwowane w myśl art. 3 ustawy o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych.

Art. 7. Zgłoszone pretensje wzajemne ulegają potrąceniu z wyjątkiem następujących wypadków:

1) jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem posiadacza gospodarstwa wiejskiego dopiero po wszczęciu postępowania przed urzędem rozjemczym;

2) jeżeli dłużnik posiadacza gospodarstwa wiejskiego nabył po wszczęciu postępowania przed urzędem rozjemczym wierzytelność, powstałą przed wszczęciem tego postępowania.

Art. 8. Przepisy art. 6 ust. (1) nie mogą być stosowane do:

1) wierzytelności, powstałych po dniu 1 grudnia 1931 r. z tytułu dostawy towarów;

2) wierzytelności hipotecznych, wymienionych w art. 1 ust. (2), w art. 2 i art. 12 ustawy o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych;

3) wierzytelności, powstałych po dniu 1 lipca 1932 r. z tytułu działów rodzinnych lub spadkowych, albo nowych operacji kredytowych, przy czym wystawianie nowych obligów celem wymiany w części lub w całości obligów dawniej wystawionych, lub pokrycia dawniej zaciągniętych zobowiązań, nie jest w rozumieniu niniejszej ustawy nową operacją kredytową.

Art. 9. (1) Urząd rozjemczy może orzec na okres, nie dłuższy niż 24 miesiące, licząc od daty orzeczenia, odpowiednie zmniejszenie czyn-

szu dzierżawnego, gdy ten jest nadmierny w stosunku do zmienionych warunków gospodarczych. Zmniejszenie to może również dotyczyć zaległego czynszu za okres, nie dłuższy niż 24 miesiące wstecz od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej.

(2) Co do zaległego czynszu dzierżawnego urząd rozjemczy może zastosować postanowienia art. 6.

Art. 10. Urząd rozjemczy może postanowić przedterminowe rozwiązanie umowy dzierżawnej w całości lub w części za odpowiednim odškodowaniem, które będzie uiszczone lub należyście zabezpieczone przed opuszczeniem dzierżawy, jeżeli to będzie nieodzownym warunkiem zastosowania ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221).

Art. 11. Uprawnienia, przewidziane w art. 3—6, służą urzędowi rozjemczemu także w stosunku do należności, zasądzonych prawomocnymi orzeczeniami sądowymi, przy czym uprawnienie z art. 3 służy urzędowi rozjemczemu tylko wtedy, jeżeli zarzut lichwy pieniężnej nie został rozpatrzony w postępowaniu sądowym.

Art. 12. Skuteczność orzeczenia urzędu rozjemczego w sprawie zobowiązania, za które odpowiadają oprócz dłużnika jeszcze i inne osoby (solidarnie, subsydjarnie lub z tytułu jakiegokolwiek poręki), rozciąga się z mocy prawa na wszystkie zobowiązane osoby, z wyjątkiem instytucji kredytu zorganizowanego (art. 13, ust. (1), pkt. 3) — 9)), jeżeli orzeczenie zapadło na korzyść dłużnika, który pobrał walutę z tego zobowiązania. Przy zobowiązaniach wekslowych za dłużnika, który pobrał walutę, uważa się akceptanta przy wekslach ciągniętych, a wystawcę przy wekslach własnych.

Art. 13. (1) Przedmiotem postępowania przed urzędami rozjemczymi nie mogą być wierzytelności:

- 1) Skarbu Państwa;
- 2) związków samorządu terytorjalnego, gospodarczego i zawodowego;
- 3) Banku Polskiego, banków, przedsiębiorstw lub instytucji państwowych lub komunalnych;
- 4) instytucji kredytu długoterminowego;
- 5) przedsiębiorstw bankowych, wymienionych w art. 2, 3 i 119 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321);
- 6) Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie, komunalnych kas oszczędności, Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie i Ukrainskiej Szczadnicy w Przemyśle;
- 7) gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych;
- 8) spółdzielni kredytowych, należących do związków rewizyjnych, których listę ustala rozporządzenia Ministra Skarbu;
- 9) instytucji ubezpieczeń społecznych;
- 10) z tytułu zaległości wynagrodzenia służby domowej, rzemieślników i robotników, zatrudnionych w gospodarstwach wiejskich.

(2) Wierzytelności, nabyte przez jedną z instytucyj, wymienionych w ust. (1) pkt. 3) — 9), mogą być jednak przedmiotem postępowania przed urzędami rozjemczymi, jeżeli podlegają orzecznictwu tych urzędów w myśl art. 3—12, a nabycie nastąpiło po dniu 1 lipca 1932 r. Ustalenie daty nabycia wierzytelności przez jedną z tych instytucyj należy do właściwości urzędu rozjemczego. Przyjęcie przez te instytucje nowych obligów celem wymiany w części lub w całości obligów, dawniej wystawionych, lub pokrycia dawniej udzielonych kredytów, oraz dyskonto i redyskonto wierzytelności, pochodzących z nowych operacyj kredytowych, dokonanych po 1 lipca 1932 r., nie jest nabyciem wierzytelności w rozumieniu niniejszego artykułu.

(3) Urząd rozjemczy może orzekać w sprawach, wymienionych w art. 9 i 10, choćby jedna ze stron była jedna z instytucyj, wymienionych w ust. (1) pkt. 3) — 9) artykułu niniejszego.

R o z d z i a ł III.

Organizacja urzędów rozjemczych.

Art. 14. (1) Urzędy rozjemcze działają:

- a) przy urzędach wojewódzkich — wojewódzkie urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy większych gospodarstw wiejskich (wojewódzkie urzędy rozjemcze),
- b) przy powiatowych związkach komunalnych — powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy mniejszych gospodarstw wiejskich (powiatowe urzędy rozjemcze).

(2) Przepisy ustawy niniejszej, które mówią o urzędach rozjemczych, dotyczą obu wymienionych rodzajów tych urzędów.

Art. 15. Działalność wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar województwa.

Art. 16. (1) Przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego oraz jego zastępców mianuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Pozostałych członków tego urzędu (ławników) mianuje i odwołuje prezes sądu apelacyjnego w porozumieniu z wojewodą, który uprzednio zasięga w tej mierze opinii wojewódzkiego komitetu do spraw finansowo-rolnych.

(3) W miarę możliwości przewodniczący i jego zastępca powinni posiadać kwalifikacje sędziowskie, członkowie zaś wojewódzkiego urzędu rozjemczego powinni w miarę możliwości posiadać wykształcenie prawnicze.

(4) Członkowie urzędu rozjemczego, z wyjątkiem przewodniczącego i jego zastępców, muszą być powołani z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działania danego urzędu, przytem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących kredyt zorganizowany, zawody przemysłowe i handlowe.

Art. 17. Działalność powiatowego urzędu rozjemczego rozciąga się na okręg powiatowego związku komunalnego oraz na miasta, wydzielone z tego związku.

Art. 18. Przewodniczącego, jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego mianuje i odwołuje prezes sądu okręgowego z pośród kandydatów, mających, o ile możliwości, wykształcenie prawnicze, przedstawionych mu przez wydział powiatowy, który przed postawieniem wniosku wysłuchuje opinii wojewódzkiego komitetu do spraw finansowo-rolnych. Wszyscy członkowie powiatowego urzędu rozjemczego muszą być powołani z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działalności tego urzędu, przytem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących zawody przemysłowe i handlowe.

Art. 19. (1) Od powołania na członka urzędu rozjemczego uchylać się mogą jedynie kobiety, duchowni i zakonnicy, wojskowi i funkcjonariusze policji państwowej w służbie czynnej, urzędnicy publiczni, adwokaci, obrońcy sądowi, drobni przemysłowcy i kupcy, osoby, żyjące z płacy dziennej lub tygodniowej, osoby, mające ponad 65 lat ukończonych, oraz osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na pełnienie tych obowiązków.

(2) O zasadności uchylenia się od powołania na członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu apelacyjnego.

(3) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 200 złotych.

(4) O zasadności uchylenia się od powołania na członka powiatowego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

(5) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka powiatowego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 20. (1) Członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego składają na ręce prezesa sądu apelacyjnego lub sędziego, przez niego wyznaczonego, przysięgę, że będą gorliwie i bezstronnie pełnić swój urząd i dochować tajemnicy urzędowej.

(2) Członkowie powiatowego urzędu rozjemczego składają przysięgę tej samej treści na ręce prezesa sądu okręgowego lub sędziego, przez niego wyznaczonego.

Art. 21. (1) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy bez należytego usprawiedliwienia nie przybywają na posiedzenie urzędu, opóźniają się lub uchylają od pełnienia swoich urzędowych obowiązków, podlegają za każdym razem karze grzywny, a mianowicie: członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego — do 100 złotych, członkowie zaś powiatowego urzędu rozjemczego — do 30 złotych.

(2) O karze grzywny, oznaczonej w art. 19 i w artykule niniejszym, orzeka na wniosek przewodniczącego urzędu sąd grodzki, w którego okręgu mieści się siedziba urzędu. Orzeczenie będzie wydane po wysłuchaniu zainteresowanego członka urzędu rozjemczego i jest ostateczne.

(3) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy dopuścili się rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, mogą być usunięci z urzędu przez władzę, która ich mianowała.

Art. 22. Wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i jego zastępców oraz członków urzędu rozjemczego ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 23. Właściwy miejscowo jest ten urząd rozjemczy, na którego obszarze działania znajduje się gospodarstwo wiejskie; jeżeli gospodarstwo jest położone na obszarach działalności więcej, niż jednego urzędu rozjemczego, właściwość miejscową ustala się według położenia miejscowości, w której znajduje się zarząd gospodarstwa.

R o z d z i a ł I V.

Zespół orzekający.

Art. 24. (1) W skład zespołu orzekającego wojewódzkiego urzędu rozjemczego wchodzi pięciu członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, dwóch ławników, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i dwóch ławników z pośród innych członków urzędu. W zespole orzekającym musi znajdować się przynajmniej jeden przedstawiciel kredytu zorganizowanego. Przynajmniej jeden z członków zespołu powinien mieć wykształcenie prawnicze.

(2) W skład zespołu orzekającego powiatowego urzędu rozjemczego wchodzi trzech członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, jeden ławnik, którego głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i jeden ławnik z pośród innych członków urzędu.

Art. 25. (1) Do członków zespołu orzekającego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o wyłączeniu sędziów w sprawach cywilnych. Przewodniczący zespołu ma prawa przewodniczącego na posiedzeniach sądowych w sprawach cywilnych.

(2) Narady członków zespołu są tajne. Orzeczenia i postanowienia zespołu zapadają większością głosów i powinny być wyłuszczone na piśmie i opatrzone podpisami wszystkich członków zespołu.

(3) Jeżeli któryś z członków odmówi podpisu lub nie może podpisać orzeczenia, postanowienia lub ugody, pozostali zaznaczają to na samem orzeczeniu, postanowieniu lub ugodzie. Orzeczenie, postanowienie lub ugoda, podpisane przez większość członków zespołu, ma taką samą moc, jak podpisane przez wszystkich.

R o z d z i a ł V.

Postępowanie.

Art. 26. (1) Urząd rozjemczy działa na wniosek posiadacza gospodarstwa wiejskiego, wierzyciela lub obu tych stron.

(2) We wniosku należy szczegółowo przedstawić stosunki majątkowe dłużnika i powołać się na odpowiednie dowody.

(3) Jeden wniosek może obejmować spór z jednym lub większą liczbą wierzycieli.

Art. 27. (1) Urząd rozjemczy może zasięgnąć opinii o stanie gospodarczym dłużnika, oraz o wierzycielu od osób i instytucyj, według swego uznania, a w szczególności od komitetów do spraw finansowo-rolnych, izb przemysłowo-handlowych oraz rolniczych.

(2) Zarówno dłużnik, jak i wierzyciel obowiązani są okazać przedstawicielowi lub przedstawicielom instytucji, wskazanej przez urząd rozjemczy, księgi, rachunki, korespondencję i wszystko, co stwierdza ich stan gospodarczy lub ma związek z daną sprawą.

(3) Urząd rozjemczy ma również prawo żądać bezpośredniego przedstawienia mu dowodów, wskazanych w ustępie poprzedzającym.

(4) Jeżeli od wypełnienia powyższych obowiązków uchyla się strona, która wniosła sprawę, urząd rozjemczy odrzuci wniosek.

Art. 28. (1) Urząd rozjemczy ma prawo zabezpieczyć wniosek:

- a) postanowieniem, uprawniającem do wniesienia ostrzeżenia (adnotacji) do wykazu hipotecznego w przypadku, gdy wierzytelność wpisana jest do hipoteki;
- b) postanowieniem, zawieszającym postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi.

(2) Postanowienia te są ostateczne i natychmiast wykonalne.

(3) Postępowanie, wszczęte przed urzędem rozjemczym, powoduje zawieszenie postępowania sądowego w tejże sprawie. Postępowanie sądowe będzie następnie umorzone, bądź podjęte na nowo zależnie od wyniku sprawy w urzędzie rozjemczym.

Art. 29. (1) Urząd rozjemczy wzywa strony na rozprawę z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy oraz wydania orzeczenia. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możliwości, w ciągu 21 dni od złożenia wniosku. Sprawy, w których zastosowano art. 28, winny być rozpatrywane w pierwszej kolejności.

(2) Wezwane strony powinny stawić się osobiście, albo przez pełnomocnika. Urząd rozjemczy ma jednak prawo żądać osobistego stawienia stron. Strony i ich pełnomocnicy powinni zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień, żądanych przez urząd.

(3) Urząd rozjemczy może przedsiębrać wszelkie dochodzenia, potrzebne do wydania orzeczenia, a w szczególności wzywać i przesłuchiwać

bez przysięgi lub pod przysięgą osoby (świadków i biegłych), które mogą udzielić wyjaśnień, jak również może przesłuchiwać strony pod przysięgą.

Art. 30. (1) Wojewódzki urząd rozjemczy nakłada kary grzywny do 100 zł, zaś powiatowy urząd rozjemczy — do 30 złotych — na osoby, wezwane do przedstawienia dowodów lub udzielenia wyjaśnień za odmówienie złożenia tych wyjaśnień i dowodów, albo za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, a także na świadków i biegłych za odmówienie złożenia przysięgi, oraz na osoby, zachowujące się niewłaściwie podczas rozprawy.

(2) Postanowienie wojewódzkiego urzędu rozjemczego, nakładające grzywnę do 30 złotych, a powiatowego urzędu rozjemczego do 10 złotych — jest ostateczne.

(3) Od postanowienia wojewódzkiego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 30 złotych, i od postanowienia powiatowego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 10 złotych, służy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia postanowienia prawo odwołania się do sądu grodzkiego, w którego okręgu znajduje się siedziba urzędu rozjemczego. Orzeczenie sądu grodzkiego jest ostateczne.

(4) Urzędnik publiczny, wezwany do złożenia wyjaśnień z tytułu piastowanego urzędu, odpowiada za czyny lub zaniechania, wymienione w ust. 1, w drodze służbowej.

Art. 31. Wszystkie władze i urzędy powinny udzielać urzędowi rozjemczemu pomocy prawnej. W szczególności sądy oraz organa egzekucyjne winny dostarczać na żądanie urzędu rozjemczego potrzebnych akt.

Art. 32. Rozprawy są ustne i jawne. Jawność należy wyłączyć na zgodny wniosek obu stron, a na wniosek choćby jednej strony wówczas, gdy mają być rozpatrywane wydarzenia z życia prywatnego lub tajemnice zawodowe. Publiczne ogłoszenie treści rozprawy tajnej jest wzbronione. Zakaz ten nie dotyczy orzeczenia.

Art. 33. (1) Urząd rozjemczy może dopuszczać i przeprowadzać dowody nawet niewołane przez strony i nie jest związany żądaniami ustawowymi zasadami dowodowymi, lecz ma orzekać według swego przekonania, opartego na swobodnej ocenie wszelkich okoliczności.

(2) W szczególności może:

1) przyjąć i uwzględnić dowód ze świadków i przesłuchania stron przeciwko dowodom z dokumentów;

2) wziąć pod uwagę ustne przyrzeczenia dane przed, przy lub po sporządzeniu dokumentu, chociażby nie były zgodne z dokumentem.

Art. 34. (1) Protokoły posiedzeń urzędu rozjemczego powinny być podpisane przez przewodniczącego i osobę, prowadzącą protokół. Protokoły zeznań świadków oraz przesłuchania biegłych powinny być podpisane również przez te osoby.

(2) Wypisy postanowień, orzeczeń i ugód oraz pisma, wezwania, zaświadczenia i t. p., pochodzące od urzędu rozjemczego, powinny być zaopatrzone podpisem przewodniczącego oraz pieczęcią urzędu.

(3) Urzędy rozjemcze używają okrągłych pieczęci z godłem państwowym, naokoło którego znajduje się nazwa urzędu i oznaczenie jego siedziby.

R o z d z i a ł VI.

Ugody i orzeczenia.

Art. 35. (1) Ugoda, zawarta przed urzędem rozjemczym, jeżeli ją podpisały strony i zespół orzekający, ma moc prawną narówni z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

(2) Ugody, zawarte przed urzędem rozjemczym, są wolne od opłat stemplowych.

Art. 36. (1) Orzeczenie może być wydane dopiero wówczas, gdy strony miały możliwość wypowiedzenia się tak co do okoliczności sprawy, jak i co do wyniku przeprowadzonych w danej sprawie dochodzeń.

(2) Orzeczenie należy sporządzić na piśmie najdalej w ciągu trzech dni po ukończeniu rozprawy.

Art. 37. (1) Orzeczenie urzędu rozjemczego winno zawierać: a) miejsce i datę wydania orzeczenia, b) oznaczenie urzędu, c) imiona i nazwiska członków zespołu orzekającego, d) dokładne oznaczenie stron, ich ustawowych zastępców i pełnomocników w sprawie (imiona i nazwiska, zawód, miejsce zamieszkania i stanowisko w sporze), e) wskazanie, na czyj wniosek wydano orzeczenie, f) orzeczenie co do przedmiotu sporu i w sprawie kosztów, g) krótkie przedstawienie stanu rzeczy i uzasadnienie.

(2) Orzeczenie może nałożyć obowiązek zabezpieczenia wykonania jego poszczególnych postanowień.

(3) Orzeczenie winno być doręczone stronom na piśmie.

(4) Orzeczenia urzędów rozjemczych są wolne od opłat stemplowych.

Art. 38. (1) Orzeczenie urzędu rozjemczego jest ostateczne i ulega zaskarżeniu tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli urząd rozjemczy przekroczył zakres swej właściwości,

2) jeżeli pogwałcono istotne przepisy postępowania,

3) jeżeli orzeczenie jest niezrozumiałe lub sprzeczne z prawem,

4) jeżeli nie zostały należycie wyświetlone okoliczności sprawy, mające wpływ stanowczy na rozstrzygnięcie,

5) jeżeli zachodzą przyczyny, które stanowią podstawę do skargi o wznowienie postępowania.

(2) Skargę o uchylenie orzeczenia należy wnieść za pośrednictwem urzędu rozjemczego do sądu okręgowego w ciągu dwóch tygodni od do-

rażenia orzeczenia. Właściwy jest sąd okręgowy, w którego okręgu położone jest gospodarstwo wiejskie lub jego zarząd.

(3) Z orzeczeniami zrównane są postanowienia kończące postępowanie.

Art. 39. (1) Sąd okręgowy w razie uwzględnienia skargi uchyła orzeczenie urzędu rozjemczego i przekazuje sprawę temu samemu urzędowi do ponownego rozpatrzenia w innym zespole orzekającym.

(2) Jeżeli sąd okręgowy uzna, że niema pogwałcenia istotnych przepisów postępowania, a zachodzi naruszenie prawa materialnego, może orzec co do przedmiotu sprawy zamiast odesłania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Przy wydaniu wyroku sąd okręgowy jest związany stanem faktycznym, ustalonym w zaskarżonym orzeczeniu.

(3) Na orzeczenie sądu okręgowego niema zażalenia ani odwołania.

(4) Urząd rozjemczy, któremu sprawa została odesłana, związany jest wykładnią prawa, zawartą w orzeczeniu sądu okręgowego. Nie można opierać skargi na orzeczenie urzędu rozjemczego, wydane po ponownym rozpoznaniu sprawy, na podstawach, sprzecznych z wykładnią prawną, ustaloną przez sąd okręgowy.

Art. 40. Prawomocne orzeczenie urzędu rozjemczego ma moc prawną narówni z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

R o z d z i a ł VII.

Koszty.

Art. 41. Koszty, związane z utworzeniem i utrzymaniem wojewódzkich urzędów rozjemczych, pokrywane są z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Koszty zaś, związane z utrzymaniem powiatowych urzędów rozjemczych, z budżetu powiatowych związków komunalnych.

Art. 42. (1) Wnioskodawca wnosi koszty postępowania oraz specjalne opłaty od wniosku o rozpoznanie sprawy i od wydanych przez urząd rozjemczy dokumentów.

(2) Łączna wysokość opłat, wymienionych w poprzednim ustępie, nie może przenosić odpowiedzialności opłat sądowych. Wysokość i sposób poboru opłat ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

(3) Powyższe koszty i opłaty w sprawie przed wojewódzkim urzędem rozjemczym wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, w sprawie zaś przed powiatowym urzędem rozjemczym — na rzecz powiatowego związku komunalnego oraz delegatury komitetów do spraw finansowo-rolnych według stosunku, który określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych.

(4) Grzywny, wymierzane na podstawie ustawy niniejszej, będą ściągane w trybie admi-

nistracyjnym. Jeżeli grzywny te zostały nałożone na członków wojewódzkiego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach, toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, grzywny natomiast, nałożone na członków powiatowego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach, toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu powiatowego związku komunalnego.

Art. 43. (1) Jeżeli postępowanie przed urzędem rozjemczym zostanie zakończone ugodą, rozdział kosztów postępowania powinien być przewidziany w tejże ugodzie.

(2) W innych wypadkach urząd określi, kto i w jakich częściach ponosi koszty.

Art. 44. W postępowaniu ze skargi o uchylenie orzeczenia urzędu rozjemczego pobiera się opłaty według przepisów o kosztach sądowych. Opłata sądowa od skargi o uchylenie wynosi połowę wpisu stosunkowego.

R o z d z i a ł VIII.

Postanowienia końcowe.

Art. 45. Nadzór nad działalnością urzędów rozjemczych w zakresie administracyjnym sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 46. (1) Urzędy rozjemcze, powstałe na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653), stają się z mocy prawa powiatowymi urzędami rozjemczymi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Sprawy, które w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej toczą się przed urzędami rozjemczymi do spraw kredytowych małej własności rolnej, będą zakończone w trybie przepisów ustawy niniejszej. Jeżeli od orzeczeń tych urzędów zostały wniesione odwołania w art. 13 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wymienionego w ust. (1), podlegają one rozstrzygnięciu według przepisów tego rozporządzenia, jednak z zastosowaniem art. 6 niniejszej ustawy.

(3) Zakończenie orzeczeniem prawomocnym spraw, rozstrzygniętych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wymienionego w ust. (1), nie pozbawia stron możliwości wszczęcia postępowania w zakresie art. 6 ustawy niniejszej, z tem jednak, że ulgi, przyznane w obu postępowaniach, nie mogą przewyższać ulg, przewidzianych ustawą niniejszą.

Art. 47. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych, każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 48. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą w terminie i na obszarach, które określi Rada Mini-

strów w drodze rozporządzeń, ustalając jednocześnie przepisy przejściowe. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653).

Poz. 254. Ustawa z dnia 29 marca 1933 r., zmieniająca ustawę z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym¹⁾.

Poz. 255. Ustawa z dnia 29 marca 1933 r. w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach.

Poz. 256. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 kwietnia 1933 r. w sprawie ceł wywozowych.

Poz. 257. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 kwietnia 1933 r. o przyznaniu ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych XII Międzynarodowym Targom w Poznaniu, wystawie pod nazwą „Nowoczesne Biuro Księgowości“ w Warszawie, Targom Śląskim w Katowicach, XIII Międzynarodowym Targom Wschodnim we Lwowie oraz Wystawie Przemysłu Elektrotechnicznego w Warszawie.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 18 kwietnia Nr. 89 Rok 1933

Poz. 109. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

z 19 kwietnia Nr. 90 Rok 1933

z 20 kwietnia Nr. 91 Rok 1933

Poz. 110. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 10 kwietnia 1933 r. w sprawie 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej.

z 21 kwietnia Nr. 92 Rok 1933

Poz. 111. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 kwietnia 1933 r. o nadaniu statutu izbie rolniczej z siedzibą w Łodzi.

¹⁾ Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu.

z 22 kwietnia Nr. 93 Rok 1933

Poz. 112. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 6 z dnia 12 kwietnia 1933 r. L. D. IV. 9260/2/33 w sprawie elenia tkanin.

z 24 kwietnia Nr. 94 Rok 1933

z 25 kwietnia Nr. 95 Rok 1933

z 26 kwietnia Nr. 96 Rok 1933

Poz. 113. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 kwietnia 1933 r. o pomierzaniu statków żeglugi śródlądowej.

z 27 kwietnia Nr. 97 Rok 1933

Poz. 114. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zwołania Zgromadzenia Narodowego.

z 28 kwietnia Nr. 98 Rok 1933

Poz. 115. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 27 marca 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o pieczęciach urzędowych dla izb rolniczych i podległych im instytucyj.

z 29 kwietnia Nr. 99 Rok 1933

Poz. 116. Obwieszczenie z dnia 27 kwietnia 1933 r. w sprawie posiedzenia Zgromadzenia Narodowego.

Poz. 117. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 kwietnia 1933 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 118. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1933 r. o utworzeniu kancelarii notarialnej w Borysławiu, w okręgu sądu okręgowego w Samborze.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

91.

Okólnik Nr. 39

z dnia 19 kwietnia 1933 r.

(SB. 28/11/3) o badaniu przydatności lokalu szkoły prywatnej.

Do

P. P. Wojewodów (prócz śląskiego).

W związku z zapytaniem jednego z P. P. Wojewodów co do trybu postępowania i zakresu

kompetencji P. P. Wojewodów przy orzekaniu o przydatności lokali szkół prywatnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego udziela następujących wyjaśnień:

Szkoły prywatne mogą być urządzone w budynkach, na ten cel specjalnie wybudowanych lub przebudowanych, lub też w budynkach istniejących, które nie były przeznaczone na cele szkolne.

1. Gdy chodzi o budowę, przebudowę lub wogóle zmianę budynku, przeznaczonego na szkołę prywatną, władza, udzielająca pozwoleń na budowę, przebudowę lub zmianę odpowiedniego budynku powinna ze względu na postanowienia § 10 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 czerwca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473), przed wydaniem pozwolenia zasięgnąć opinii władz szkolnych, stosując analogicznie przepis art. 347 prawa budowlanego (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202 z r. 1928), który ma zastosowanie przy udzielaniu pozwoleń na wzniesienie, przebudowę albo zmianę budynków przeznaczonych na pomieszczenie szkół powszechnych.

Omawiane pozwolenie o ile udzieliła je wojewódzka władza administracji ogólnej (art. 384 prawa budowlanego), należy traktować równocześnie jako orzeczenie, przewidziane w § 10 wymienionego rozporządzenia z dnia 7.VI.1932 r.; — gdy zaś pozwolenie na budowę szkoły zostało udzielone nie przez wojewódzką władzę administracji ogólnej (art. 386 prawa budowlanego), to pozwolenie takie nie zwalnia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej od wydania orzeczenia o przydatności budynku na szkołę prywatną. Orzeczenie to będzie wydane na podstawie projektu (planu), zatwierdzonego przez właściwą władzę budowlaną.

2. W przypadkach, gdy szkoła prywatna ma być urządzona w istniejącym budynku, który uprzednio nie był przeznaczony na cele szkolne i w którym nie mają być wykonane roboty wymagające uzyskania wyżej omawianego pozwolenia, należy zbadać budynek, a w szczególności lokal przeznaczony na szkołę, przed wydaniem orzeczenia w myśl § 10, powołanego rozporządzenia Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Zgodnie z przytoczonym § 10 o „przydatności lokalu, przeznaczonego na szkołę”, orzeka wojewódzka władza administracji ogólnej, a „pod względem potrzeb szkolnych” — władze szkolne.

3. Z brzmienia i intencji przytoczonego przepisu wynika, że władze administracji ogólnej, orzekając o „przydatności lokalu, przeznaczonego na szkołę”, powinny oceniać tę przydatność z punktu widzenia wymogów, stosowanych ze względów bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego, władze zaś szkolne — z punktu widzenia potrzeb, podyktowanych względami pedagogiczno-wychowawczymi.

4. Wskazaniem przytem jest, by, o ile to jest możliwe, w każdym poszczególnym wypadku, badanie na gruncie przydatności lokalu na szkołę prywatną przez władzę administracji ogólnej

i przez władzę szkolną odbywało się równocześnie i łącznie.

Zgodnie z powyższem zechcą P. P. Wojewodowie wydać stosowne zarządzenia.

92.

Okólnik Nr. 40

z dnia 19 kwietnia 1933 r.

(SF. 63/2/2) o opłatach związków komunalnych na rzecz Funduszu Pracy.

Do

P. P. Wojewodów.

W myśl art. 28 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163) związki komunalne przekazują do Funduszu Pracy corocznie kwoty, odpowiadające: dla gmin miejskich miast wydzielonych — 1% ich budżetów zwyczajnych, a dla powiatowych związków komunalnych — 5% ich budżetów zwyczajnych. Stosownie zaś do § 24 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 176) podstawą obliczenia tych wpłat stanowią objęte budżetem administracyjnym dochody zwyczajne, osiągnięte w ciągu poprzedniego roku budżetowego.

Z powyższego wynika, że do podstawy obliczania wpłat, przypadających od związków komunalnych na rzecz Funduszu Pracy, wliczyć należy wszelkie osiągnięte przez związki komunalne dochody, m. in. również dochody z podatków i opłat celowych, w szczególności — jeśli chodzi o powiatowe związki komunalne — opłaty drogowe. Pokrywanie z opłat drogowych wpłat, przypadających od powiatowych związków komunalnych na rzecz Funduszu Pracy, nie będzie w niezgodzie z celowością opłat drogowych także i z tego względu, że bezpośrednim celem Funduszu Pracy jest zatrudnienie bezrobotnych, który to cel na obszarze powiatowych związków komunalnych będzie osiągany przez podejmowanie robót przy budowie i utrzymaniu dróg, zaś pokrywanie wydatków na takie roboty jest również celem oraz uzasadnieniem poboru opłat drogowych.

Po stronie wydatków w budżecie kredyt na omawiane wpłaty zamieszczać należy w oddzielnym paragrafie w rozdziale „pośrednictwo pracy i pomoc bezrobotnym” działu IX „opieka społeczna”. W związku z wstawieniem tego kredytu ulegną, oczywiście, odpowiedniej redukcji inne wydatki budżetowe; redukować należy przedewszystkiem te wydatki, które mogą być zaniechane w wyniku reorganizacji i oszczędności następnie wydatki, które nie należą do ustawowych zadań samorządu, wreszcie wydatki o charakterze pokrewnym do akcji Funduszu Pracy, a więc wydatki na opiekę społeczną, a w powiatowych związkach komunalnych, wydatki na drogi.

W związkach komunalnych, których budżety są już zatwierdzone, zmiany powyższe znajdują wyraz w budżetach dodatkowych.

W myśl powyższego zechcą P. P. Wojewodowie wydać dalsze zarządzenia.

93.

Okólnik Nr. 41

z dnia 24 kwietnia 1933 r.

(AP. 128/60) w sprawie polityki paszportowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

1. Wyjazdy zagranicę z natury rzeczy powodują wywóz waluty, co w mniejszym lub większym stopniu ujemnie wpływa na bilans płatniczy Państwa. Obecna sytuacja Państwa wymaga wyłączenia wszystkich sił w kierunku opanowania kryzysu gospodarczego i niedopuszczenia do jego dalszego pogłębienia się, przyczem jednym ze środków prowadzących do tego celu jest ochrona naszego bilansu płatniczego przez ograniczenie wyjazdów obywateli polskich zagranicę.

2. Z przedstawianych przez Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu) kwartalnych wykazów statystycznych wydanych paszportów wynika, że liczba tych paszportów nie wykazuje tendencji zniżkowej, co przypisać należy temu, że władze paszportowe bądź nie wykorzystują należycie uprawnień, przewidzianych w § 7 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 14 kwietnia 1932 r. o dokumentach upoważniających do przekraczania granicy (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 548), bądź też zbyt liberalnie interpretują przepisy §§ 4, 5 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 397).

W związku z powyższym zarządzam, co następuje:

a) udzielanie paszportów bezpłatnych z §§ 5 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z 7 maja 1932 **należy wstrzymać**, o ile Ministerstwo w poszczególnych wypadkach nie zarządzi inaczej,

b) udzielanie paszportów za opłatą ulgową z §§ 2 i 4 rozporządzenia z 7 maja 1932 należy **uzależnić od przedstawienia dowodu, stwierdzającego istotną i konieczną potrzebę wyjazdu zagranicę** oraz od bezwzględnego zadośćuczynienia **wszystkim warunkom**, przewidzianym w powołanym rozporządzeniu a omówionym w okólniku Min. Spraw Wewnętrznych: Nr. 21 z 14.II.1930 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1048, poz. 43), Nr. 109 z 20.VI.1931 Nr. AP. 1523/14, Nr. 189 z 4.XI.1931, Nr. AP. 5409/2, Nr. 97 z dn. 15.VII.1932, Nr. AP. 131/1, Nr. 107 z dnia 9.VIII.1932, Nr. AP. 128/31 i w piśmie okólnem z 14 marca 1932 Nr. AP. 131/1,

c) udzielanie paszportów za opłatą normalną należy ograniczyć do minimum, a w każdym razie przyznanie paszportu uzależnić od wykazania nieodzownej potrzeby wyjazdu zagranicę.

W wypadkach wymienionych wyżej pod a), b) i c) podstawą do odmówienia paszportu będzie zawsze § 7 pkt. 1 rozporządzenia z 14 kwietnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 548).

Przywiązując wielką wagę do wyżej poruszonej sprawy, czynię P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) osobście odpowiedzialnymi za należyte i ściśle przestrzeganie wytycznych niniejszego okólnika.

Równocześnie uchylam okólnik Nr. 58 z dn. 4 maja 1932 r. Nr. AP. 131/1.

94.

Okólnik Nr. 42

z dnia 18 kwietnia 1933 r.

(GB. 22/10/2) o szczegółowym podziale czynności oddziałów budżetowo-gospodarczych w urzędach wojewódzkich.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku ze zniesieniem Ministerstwa Robót Publicznych i włączeniem spraw budżetowo-rachunkowych działu robót publicznych do oddziałów budżetowo-gospodarczych urzędów wojewódzkich, szczegółowy podział czynności, dołączony do okólnika Nr. 45 z 1931 r. (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 3, poz. 85), przestał być aktualny. Również stracił moc obowiązującą okólnik Nr. 27 z 4 marca 1932 r. w sprawie stosunku oddziału budżetowo-gospodarczego do Dyrekcji Robót Publicznych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 42).

Celem ujednostajnienia podziału pracy w wojewódzkich oddziałach budżetowo-gospodarczych (O. B.) Ministerstwo przesyła wzór szczegółowego podziału czynności, który winien posłużyć Panu Wojewodzie do ustalenia szczegółowego podziału czynności tegoż oddziału.

Powołany wyżej okólnik Nr. 45 z 1931 r. z wyjątkiem ustępu 1, 2 i 3 pozostaje w mocy, przyczem w tytule jego wyrazy „budżetowo-rachunkowych” zmienia się na budżetowo-gospodarczych.

Szczegółowy podział czynności w wojewódzkich oddziałach budżetowo-gospodarczych.

Referat I. — Budżetowy.

Czynności.

1. Zamierzenia budżetowe.
- a) Udział w pracach organizacyjnych, które przy realizacji powodować będą wydatki ze Skarbu Państwa.
- b) Udział w konferencjach Naczelników Wydziałów i zjazdach starostów.
- c) Opiniowanie projektów zarządzeń poszczególnych Wydziałów, powodujących wydatki ze Skarbu Państwa.

- d) Opracowywanie instrukcyj i zarządzeń w sprawach budżetowo-gospodarczych.
- e) Projektowanie inwestycji (umeblowania, remontu i t. p.).
- f) Projektowanie zmian i uproszczeń w kierunku oszczędnościowym.
- g) Dokonywanie lustracji pod względem rachunkowo-gospodarczym podległych urzędów (Starostw, Ekspozytur, Państwowych Zarządów Wodnych, Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy, Administracji Nieruchomościami Państwowymi i Powiatowych Zarządów Drogowych w porozumieniu z Wydziałem Samorządu).
- h) Współudział przy kontroli władz wymiarowych państwowego funduszu drogowego.

2. Wykonanie budżetu.

- a) Sporządzanie preliminarzy budżetowych i wykazów zaległości. (Preliminarze fachowe, poszczególne wydziały przesyłają do oddziału OB. w celu ostatecznego załatwienia).
- b) Dysponowanie otwartymi kredytami i podział ich (w sprawach fachowych w porozumieniu z właściwymi Wydziałami).
- c) Wyjednywanie kredytów i przeniesień.
- d) Sprawy wynikłe w związku z kontrolą, dokonywaną przez Okręgową Izbę Kontroli.

3. Sprawy gospodarczo-prawne.

- a) Sprawy umów, dotyczących najmu lokali na pomieszczenia urzędów podległych.
- b) Sprawy komornego i prowadzenie pamiętnika należności biernych.
- c) Sprawy nabycia inwentarza biurowego.
- d) Sprawy remontu w budynkach.
- e) Umundurowanie woźnych.
- f) Sprawy telefonów.
- g) Prenumerata dzienników i pism.
- h) Sprawy opłat stemplowych.

4. Likwidacja należności pieniężno-osobowych z tytułu uposażenia, odpraw, pośmiertnego, załatwianie podań o zaliczki na uposażenia, zapomogi, ustalanie wynagrodzeń za pracę pozabiurową, zwroty opłat szkolnych i t. p.

5. Regulowanie należności i udzielanie zaliczek z tytułu kosztów podróży.

6. Kontrola wydatków budżetowych pod względem merytorycznym i rachunkowym stosownie do obowiązujących przepisów rachunkowo-kasowych oraz regulowanie należności i udzielanie zaliczek. (W sprawach fachowych w porozumieniu z właściwymi Wydziałami).

7. Administracja Dziennika Wojewódzkiego.

Referat II. — Rachunkowy.

1. Prowadzenie ksiąg kredytów i wydatków budżetowych oraz sporządzanie sprawozdań perjodycznych i zamknięć rocznych, tudzież kontrasygnowanie czeków.

2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań perjodycznych oraz zamknięć rocznych przychodów budżetowych.

3. Prowadzenie rejestrów należności czynszów i opłat z nieruchomości, administrowanych przez urz. wojew., kontrola rachunkowa wiszczonych czynszów i opłat, sporządzanie wykazów zaległości.

4. Prowadzenie ksiąg i sporządzanie sprawozdań rachunkowych perjodycznych i zamknięć rocznych sum niebudżetowych (a) sum depozytowych, b) funduszu zmiany nazwisk, c) funduszu zaliczkowego na uposażenie, d) rachunków bieżących, e) państwowego funduszu drogowego.

5. Zwroty sum niewłaściwie wypłaconych.

6. Sporządzanie i doręczanie czeków oraz przechowywanie blankietów asygnacyj, zleceń wypłaty i czeków.

7. Prowadzenie składnicy dowodów rachunkowych.

8. Wypłacanie zaliczek na podróże służbowe i drobne wydatki gospodarcze zgodnie z ustalonym regulaminem.

9. Wypłacanie poborów delegatom poszczególnych wydziałów.

10. Prowadzenie zapisku przechowywanych pieniędzy i walorów.

Referat III. — Gospodarczy.

1. Intendentura.

- a) Sprawowanie nadzoru służbowego nad personelem niższych funkcjonariuszów urzędu wojewódzkiego.
- b) Administracja gmachu urzędu wojewódzkiego.
- c) Nrdzór nad inwentarzem, czystością i środkami lokomocji.

2. Magazyn.

- a) Prowadzenie ksiąg: inwentarzowej, materiałowej, druków, broni, wyjazdów środkami lokomocji i materiałów pędnych.
- b) Zakup materiałów pisarskich, opału, inwentarza i t. p. dla urzędu wojewódzkiego ewentualnie i starostw.
- c) Zaopatrywanie podległych urzędów w druki i t. p.

- d) Prowadzenie składnicy druków zwykłych i o charakterze dokumentów urzędowych (zamawianie — wydawanie).
- e) Przechowywanie, konserwacja i likwidacja broni skonfiskowanej.

95.

Okólnik Nr. 43

z dnia 28 kwietnia 1933 r.

(SS. 88/Z/10/3) o postępowaniu w sprawach ułaskawienia funkcjonariuszów komunalnych skazanych dyscyplinarnie.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i Magistratu m. st. Warszawy.

W uzgodnieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości oraz Kancelarią Cywilną Prezydenta Rzeczypospolitej zostało ustalone, że ułaskawienie na zasadzie art. 47 Konstytucji, możliwe co do wszystkich kar (nietylko sądowych), będących objawem państwowego prawa karania, może mieć zastosowanie także do kar dyscyplinarnych, wymierzanych funkcjonariuszom samorządowym, gdyż i te kary w konsekwencji ogólnie przyjętego zapatrywania, że administracja samorządowa jest dalszym ciągiem administracji państwowej, są w swej istocie objawem państwowego prawa karania.

W sprawach o ułaskawienie funkcjonariuszów samorządowych należy stosować analogicznie zasady oraz tryb postępowania, przepisane w okólniku Nr. 102 z dn. 3.VIII.1932 r. (Nr. Pers. 502/6) (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 13, poz. 158) o postępowaniu w sprawach o ułaskawienie funkcjonariuszów państwowych skazanych dyscyplinarnie (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 13, poz. 158) z następującymi modyfikacjami względnie uzupełnieniami:

1) Pod wymienioną w tym okólniku władzą bezpośrednio podległą M-stwu Spraw Wewnętrznych należy rozumieć, o ile chodzi o sprawy ułaskawienia ukaranych dyscyplinarnie funkcjonariuszów samorządowych, władzę nadzorczą, nad danym związkiem komunalnym, podległą bezpośrednio M-stwu Spraw Wewnętrznych, a więc wykonującą nad odnośnym związkiem samorządowym nadzór w I lub II instancji. To też tej władzy nadzorczej, podległej bezpośrednio M-stwu Spraw Wewnętrznych, przysługuje przewidziane w cz. II B. p. 2 okólnika z 3.VIII.1932 r. prawo pozostawienia prośby o ułaskawienie funkcjonariusza samorządowego ukaranego dyscyplinarnie, bez dalszego biegu z powodu braku podstawy do wystąpienia z wnioskiem przychylnym.

2) Każda prośba o ułaskawienie funkcjonariusza samorządowego musi być zaopiniowana przez właściwy związek samorządowy, a mianowicie przez organ zarządzający i organ stanowiący tego związku oraz przez bezpośrednią władzę nadzorczą związku.

3) Przewidziane w okólniku z dn. 3.VIII.1932 r. wzory wniosków o ułaskawienie powinny być, o ile chodzi o sprawy ułaskawienia funkcjonariuszów samorządowych, uzupełnione dodatkową rubryką: „Opinia właściwego związku samorządowego“, która powinna być zamieszczona w tych wzorach pomiędzy rubryką: „Treść prośby o ułaskawienie“, a rubryką: „Opinia władzy“. Rubryka ta analogicznie jak rubryka: „Opinia władzy“ powinna zawierać tak we wniosku pozytywnym jak i we wniosku negatywnym odpowiednie uzasadnienie opinii związku samorządowego. Tym sposobem wnioski w sprawach o ułaskawienie funkcjonariuszów samorządowych będą zawierać pięć rubryk względnie punktów, a nie cztery, jak wnioski w sprawach o ułaskawienie funkcjonariuszów państwowych.

4) W sprawach o ułaskawienie funkcjonariuszów m. st. Warszawy uprawnienia władz nadzorczych, wynikające z okólnika z dn. 3.VIII.1932 roku w związku z p. 1) i p. 2) niniejszego okólnika, przysługują Ministerstwu Spraw Wewnętrznych jako władzy nadzorczej pierwszej i ostatniej instancji nad miastem stoł. Warszawą.

Proszę Pana Wojewodę o podanie powyższego do wiadomości związkom samorządowym na obszarze podległego Panu województwa.

96.

Okólnik Nr. 44

z dnia 28 kwietnia 1933 r.

(Pers. 901/33) o wykonaniu art. 4 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, p. 239), dotyczącego zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła w załączeniu do wiadomości i stosowania okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 12 kwietnia 1933 r. Nr. D. I. 19025/Em/33 w sprawie wykonania art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239 (zał. Nr. 1).

Rzeczony okólnik Ministerstwa Skarbu, a zwłaszcza przepisy, zawarte w par. 1—6 i 10, należy podać do wiadomości wszystkim funkcjonariuszom państwowym, wymienionym w paragrafie pierwszym tego okólnika.

Od każdego funkcjonariusza, któremu okólnik został podany do wiadomości, należy zażądać potwierdzenia zapoznania się z treścią okólnika, według wzoru, podanego w załączniku Nr. 2. Potwierdzenie winno być przechowywane w aktach osobowych danego funkcjonariusza.

Załącznik Nr. 1.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. I 19025/Em/33

Warszawa,

dnia 12 kwietnia 1933 r.

**W sprawie wykonania art. 4
ustawy z dn. 18 marca 1932 r.
(Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239).**

Odpis.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Biura Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

W celu wykonania art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz ustalenia jednolitego trybu postępowania przy wydawaniu określonych tam orzeczeń, Ministerstwo Skarbu zarządza, co następuje:

C z ę ś ć I.

§ 1.

Kto jest obowiązany do zgłaszania.

Do zgłaszania swych praw emerytalnych z tytułu służby w państwach zaborskich są obowiązani wszyscy stali i prowizoryczni funkcjonariusze państwowi oraz zawodowi wojskowi, którzy przed wstąpieniem na służbę w Państwie Polskim pełnili w państwach zaborskich służbę, podlegającą zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl art. 81 i 84 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. poz. 380) i pozostawali w służbie w dniu 1 kwietnia 1932 r. t. j. w dniu wejścia w życie pomienionej ustawy z 18 marca 1932 r., bądź też zostali do niej przyjęci po dniu 1 kwietnia 1932 r., ale przed dniem 1 stycznia 1934 r.

Obowiązek zgłoszenia ciąży również na funkcjonariuszach państwowych, zawieszonych w służbie oraz pozostających w stanie nieczynnym (rozporządzalności) lub na urlopie bezpłatnym.

Obowiązek zgłoszenia praw dotyczy funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, ubiegających się o doliczenie służby wspomnianej w ustępie pierwszym, bez względu na to, czy służbę tę zgłaszali już kiedykolwiek, czy to w szczególności przy sposobności ustalenia dodatku za wysługę lat na zasadzie ustaw uposażeniowych z 18 lipca 1920 r., lub na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r., czy też przy sposobności wypełnienia arkuszy spisowych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 4 listopada 1932 r., czy wreszcie ubiegając się w swoim czasie o ustalenie wysługi emerytalnej w czasie czynnej służby państwowej.

Funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy pełnili służbę w państwach zaborskich, nie zwalnia od obowiązku zgłoszenia tej służby okoliczność, że jest ona odnotowana w wykazie służbowym, a odpowiednie dokumenty znajdują się w aktach osobowych,

gdyż sam fakt posiadania przez władzę dokumentów czy ich odpisów, stwierdzających służbę funkcjonariusza państwowego lub zawodowego wojskowego w państwie zaborskim, nie czyni zadość wymaganiom art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r., artykuł ten bowiem wymaga kategorycznie zgłoszenia praw, posiadanie zaś dokumentów może tylko uwalniać interesowaną osobę od obowiązku ponownego przedkładania dowodów, ale samo przez się nie stanowi zgłoszenia.

§ 2.

Kto nie jest obowiązany do zgłaszania.

Nie tracą swych praw z tytułu służby w państwach zaborskich, mimo niezgłoszenia tych praw osoby, z którymi stosunek służbowy został lub zostanie rozwiązany przed dniem 1 stycznia 1934 r.

Również nie są obowiązane do zgłaszania swych praw z tytułu służby w państwach zaborskich osoby, z którymi przed dniem 1 kwietnia 1932 r. rozwiązano stosunek służbowy, a następnie przyjęto je ponownie do służby (reaktywowano), jeżeli przy poprzednim rozwiązaniu stosunku służbowego przyznano im zaopatrzenie emerytalne, zaliczając do wysługi służbę zaborską.

§ 3.

Co winno zawierać zgłoszenie.

W zgłoszeniu należy podać: w jakim państwie zaborskim, w jakich działach służby i urzędach i na jakich stanowiskach była pełniona zgłoszona służba, oraz na jakich dokumentach opiera się zgłoszenie; w zgłoszeniu należy również wskazać dokładne daty rozpoczęcia i ukończenia danej służby. Zgłoszenia nieodpowiadające tym warunkom nie będą rozpatrywane.

Prawa emerytalne z tytułu służby w państwach zaborskich będą rozpatrywane tylko w zakresie zgłoszenia, niezgłoszenie przeto jakiegoś okresu służby uniemożliwi następnie zaliczenie go do wysługi emerytalnej, nawet gdyby okres ten był odnotowany w wykazie służbowym i udowodniony znajdującymi się w aktach lub złożonymi przy zgłoszeniu dokumentami.

§ 4.

Udowodnianie zgłaszanych praw.

Wraz ze zgłoszeniem winno nastąpić udowodnienie praw z tytułu służby w państwach zaborskich przez złożenie oryginalnych dokumentów, lub ich urzędowych odpisów, stwierdzających daną służbę, w braku zaś tych dokumentów — przez złożenie pisemnego zeznania co najmniej dwóch wiarygodnych świadków, którzy ze zgłaszającym pozostawali równocześnie na służbie w tym samym urzędzie lub oddziale; własnoręczność podpisów świadków powinna być urzędowo potwierdzona.

Jeżeli natomiast potrzebne dowody zgłaszanej służby znajdują się już w aktach osobowych, wystarczy powołać się na nie.

§ 5.

W jakim terminie należy zgłaszać swe prawa i składać dokumenty.

Zgłoszenie praw winno nastąpić w nieprzekraczalnym terminie przed dn. 1 stycznia 1934 r. Po tym dniu nie będą również przyjmowane żadne dodatkowe ani uzupełniające zgłoszenia. Niezgłoszenie w tym terminie powoduje bezwzględnie utratę prawa do zaliczania służby zaborczej do wysługi emerytalnej.

Udokumentowanie zgłoszenia winno nastąpić w zasadzie również przed dn. 1 stycznia 1934 roku. Przekroczenie jednak tego terminu może być wyjątkowo uwzględnione, jeżeli samo zgłoszenie praw zostało dokonane przed dn. 1 stycznia 1934 r., a opóźnienie w złożeniu dokumentów zostało wywołane okolicznościami niezależnymi od woli zgłaszającego. W żadnym jednak przypadku dokumenty nie mogą być składane po dniu 31 grudnia 1935 r.

§ 6.

Dokąd należy wносить zgłoszenia.

Zgłoszenia wraz z dokumentami należy wносить do swych bezpośrednich władz przełożonych.

C z ę ś ć II.

§ 7.

Tryb postępowania władz skarbowych.

W myśl art. 10 ustawy z dn. 18 marca 1932 roku i art. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 października 1932 r. (Dz. U. R. P. poz. 735) orzecznictwo w sprawach emerytalnych funkcjonariuszów cywilnych wszystkich działów administracji państwowej należy od dnia 1 listopada 1932 r. do wyłącznej kompetencji władz skarbowych. Orzecznictwo w sprawach emerytalnych zawodowych wojskowych pozostaje nadal w kompetencji władz wojskowych w porozumieniu jednak z właściwymi władzami skarbowymi.

W związku z tem ustala się następująco kompetencję władz skarbowych w zakresie wydawania orzeczeń, przewidzianych w pomienionym art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1932 r.:

a) Ministerstwo Skarbu wydaje orzeczenia w przedmiocie praw emerytalnych zaborczych wszystkim funkcjonariuszom cywilnym, zatrudnionym etatowo we władzach naczelnych i centralnych, sędziom i prokuratorom Sądu Najwyższego, sędziom Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz wszystkim funkcjonariuszom państwowym IV st. sł. i wyższych, niezatrudnionym we władzach naczelnych i centralnych;

b) Izba Skarbowa I we Lwowie wydaje orzeczenia funkcjonariuszom V st. sł. i niższych stopni oraz pozostałym sędziom i prokuratorom, zatrudnionym we władzach i urzędach na terenie dzielnicy Małopolskiej;

c) Izba Skarbowa w Poznaniu wydaje orzeczenia funkcjonariuszom V st. sł. i niższych stopni oraz pozostałym sędziom i prokuratorom, zatrudnionym we władzach i urzędach na terenie dzielnic Wielkopolskiej i Pomorskiej;

d) Śląski Urząd Wojewódzki (Wydział Skarbowy) w Katowicach wydaje orzeczenia funkcjonariuszom państwowym V st. sł. i niższych stopni oraz pozostałym sędziom i prokuratorom, zatrudnionym we władzach i urzędach na terenie dzielnicy Śląskiej, wreszcie

e) Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie wydaje orzeczenia funkcjonariuszom państwowym V st. sł. i niższych stopni oraz pozostałym sędziom i prokuratorom, zatrudnionym we władzach i urzędach na terenie pozostałych dzielnic Polski.

Funkcjonariuszom, delegowanym czasowo do służby w innych władzach, sądach i urzędach wydają orzeczenia te władze skarbowe, któreby były właściwe w przypadku, gdyby delegacja nie miała miejsca.

W stosunku do zawodowych wojskowych orzeczenia wydają:

Oficerom: Ministerstwo Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, a Szeregowym: właściwy Dowódca Okręgu Korpusu w porozumieniu z właściwą władzą skarbową II instancji.

§ 8.

Postępowanie wstępne.

Zarządza się następujący tryb wnoszenia zgłoszeń przez funkcjonariuszów cywilnych oraz postępowania przy rozpatrywaniu tych zgłoszeń przez władze:

Władza, do której zgodnie z § 6 interesowana osoba wniesie zgłoszenie, winna odnotować na niem dokładną datę wniesienia, gdyż data ta w myśl § 5 będzie m. in. decydować o skuteczności zgłoszenia.

Następnie, o ile władzą tą jest władza I instancji przesyła ona zgłoszenie wraz z dokumentami, dołączonymi do zgłoszenia lub znajdującymi się w aktach do swej władzy przełożonej, t. j. władzy resortowej II instancji. Ta zaś ostatnia, o ile chodzi o funkcjonariusza IV st. sł. lub wyższego, przedkłada zgłoszenie władzy resortowej III instancji.

W ten sposób postępowanie wstępne dla orzecznictwa z art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. należy do władz naczelnych i centralnych dla osób wymienionych w § 7 lit a) niniejszego zarządzenia, oraz do władz II instancji — dla wszystkich innych funkcjonariuszów.

Władze, do których należy postępowanie wstępne, po otrzymaniu zgłoszeń winny porównać je z danymi, zawartymi w dokumentach, a gdyby

się okazało, że zgłoszone okresy nie pokrywają się z temi danemi albo też, że dowody, na które interesowana osoba powołuje się w zgłoszeniu, są niewystarczające, obowiązane są zawiadomić o tem interesowanego i wezwać go do usunięcia braków względnie udzielenia wyjaśnienia w terminie, który należy zakreślić odpowiednio do potrzeby i zachodzących okoliczności.

Termin, wyznaczony na dodatkowe złożenie dokumentów, może być przedłużony, jeżeli interesowany jeszcze przed upływem tego terminu zawiadomi władzę o niemożności jego dotrzymania i wykaże następnie przy składaniu dowodów, że opóźnienie nastąpiło nie z jego winy.

§ 9.

Wydawanie orzeczeń.

Gdy czynności wstępne są ukończone i można już wydać orzeczenie, albo gdy termin wyznaczony na dodatkowe złożenie dokumentów upłynął, władza resortowa przesyła kompletne akta sprawy właściwej władzy skarbowej (§ 7 lit. a-e) to jest: władze naczelne i centralne — Ministerstwo Skarbu, a władze i urzędy II instancji — właściwej Izbie Skarbowej.

Władze skarbowe wydają z kolei orzeczenia, według wzoru następującego:

data

.....
(nazwa władzy skarb.)

L.

Do

Pan

.....

w

Załatwiając podanie, wniesione w dniu ... do (nazwa władzy skarb.) — na podstawie art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. poz. 239) orzeka, że zgłoszony przez Pan ... okres służby, pełnionej w państwie zaborcem od dnia do dnia podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej na zasadzie postanowień art. 81 (84) ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1931 poz. 380); zgłoszon ... natomiast przez Pan ... okres ... służby od dnia do dnia nie podlega ..., zaliczeniu do wysługi emerytalnej na zasadzie powoła ... artykuł ... ustawy emerytalnej, ponieważ (pouczenie o środku prawnym).

Podpis

(Odcisk pieczęci)

W orzeczeniach, wydawanych przez władze skarbowe II instancji, należy pouczyć, że od danego orzeczenia służy w myśl art. 82 i 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. poz. 341) odwołanie do Ministerstwa Skarbu w ciągu dni 14 od doręczenia orzeczenia za pośrednictwem władzy skarbowej, która wydała zaskarżone orzeczenie.

Orzeczenia, wydane przez Ministerstwo Skarbu, są natomiast ostateczne w administracyjnym toku instancji i mogą być zaskarżone tylko do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Oryginały orzeczeń władzy skarbowej określające prawa w myśl art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. przesyła władza skarbową właściwej władzy resortowej celem doręczenia, zwraca otrzymane akta sprawy i dołącza odpis orzeczenia dla przechowania w aktach osobowych.

Dowód doręczenia oryginału orzeczenia należy przechować również w aktach osobowych.

§ 10.

Odwołanie.

Odwołania od orzeczeń skarbowych II instancji do Ministerstwa Skarbu powinny być wnieszone za pośrednictwem tej władzy, która zgodnie z § 8 jest powołana do uskutecznienia czynności wstępnych. Władza ta dołącza do odwołania odpowiednie akta i przesyła je właściwej władzy skarbowej celem przedstawienia odwołania Ministerstwu Skarbu do rozstrzygnięcia.

Wniesienie jednak przez interesowaną osobę odwołania wprost do władzy skarbowej z pominięciem wskazanego wyżej trybu postępowania nie może pociągać za sobą dla tej osoby żadnych ujemnych skutków prawnych.

§ 11.

Wypadki szczególne.

W przypadku, gdy po wniesieniu zgłoszenia, ale przed 1 stycznia 1934 r. stosunek wy z danym funkcjonariuszem państwowym lub zawodowym wojskowym zostanie rozwiązany (np. przez jego śmierć), postępowanie, wszczęte z mocy art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r., umarza się, a jego prawa emerytalne z tytułu służby w państwie zaborcem rozpatruje się w normalnym toku postępowania emerytalnego.

W przypadku, gdy po wniesieniu zgłoszenia, ale przed doręczeniem orzeczenia, wydanego w I instancji z mocy art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. stosunek służbowy z danym funkcjonariuszem państwowym lub zawodowym wojskowym zostanie rozwiązany po 31 grudnia 1933 r. (np. przez jego śmierć) należy postępowanie, wszczęte z mocy art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. połączyć ze zwykłym postępowaniem emerytalnym; zgłoszone zaś przez niego prawa emerytalne z tytułu służby w państwie zaborcem rozpatrzyć łącznie z prawami z tytułu służby państwowej polskiej.

W przypadku, gdy stosunek służbowy z danym funkcjonariuszem państwowym lub zawodowym wojskowym zostanie rozwiązany po doręczeniu mu orzeczenia, wydanego z mocy art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r. postępowanie, przewidziane w tym artykule, nie ulega umorzeniu, w razie wniesienia przez interesowanego odwołania lub skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, właściwe jednak władze skarbowe, wydając w związku z rozwiązaniem stosunku służbowego z daną osobą dekret emerytalny, oprą się przy orzekaniu o uprawnieniu interesowanego m. in. na orzeczeniu, wydanym ostatnio z mocy art. 4 ustawy z 18 marca 1932 r., niebiorąc pod uwagę okoliczności, czy od orzeczenia tego zostało wniesione odwołanie lub skarga. W przypadku zaś, gdy następnie władza odwoławcza lub Najwyższy Trybunał Administracyjny uwzględni odwołanie lub skargę, władza skarbową, która wydała dekret emerytalny, wznowi postępowanie w trybie art. 95 lit. a i 96 pkt. 1 lub 2 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym i wyda nowy dekret emerytalny z mocą wsteczną.

(—) *L. Kozłowski*
Podsekretarz Stanu.

Załącznik Nr. 2.

Niniejszem stwierdzam, że w dniu został mi podany do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 12 kwietnia 1933 r. Nr. D. I. 19025/em/33 w sprawie wykonania art. 4 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) wyjaśniający, że zaliczenie do wysługi emerytalnej na podstawie art. 81 i 84 ustawy emerytalnej (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 42, poz. 380 i z r. 1932 Nr. 26, poz. 239), czasu, przesłużonego w b. państwach zaborczych, zależy od dokonania specjalnego zgłoszenia praw z tytułu tej służby i wskazujący termin i sposób zgłaszania i udowadniania praw wyżej wymienionych.

(Podpis własnoręczny)

Imię i nazwisko
Tytuł służbowy
Stopień służbowy
Miejsce służbowe
Data podpisania

97.

Okólnik Nr. 45

z dnia 29 kwietnia 1933 r.

(GL. 47-7) o biegu spraw legislacyjnych w Ministerstwie.

Do

*P. P. Dyrektorów Departamentów I—IV.
Szefów Biur, Naczelników Wydziałów i
wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn.*

I. Postanowienia §§ 115 — 130 Regulaminu Min. Spraw Wewnętrznych, które normują

bieg własnych prac legislacyjnych M-stwa Spraw Wewnętrznych, pozostawiają zarówno opracowywanie, jak uzgadnianie i publikację projektów prawodawczych właściwym wydziałom M-stwa Spraw Wewnętrznych, w przeciwieństwie postanowień §§ 133 do 140 Regulaminu, które tak zwaną legislację obcą, czyli uzgadnianie projektów prawodawczych innych Ministerstw centralizują całkowicie w Wydziale GL.

Praktyka wykazała potrzebę ściślejszej centralizacji także w zakresie własnych poczynań legislacyjnych Ministerstwa. W szczególności jest konieczne ustalenie zasady:

1) iż bez względu na to, który wydział wystąpił z inicjatywą przygotowania projektu ustawy lub rozporządzenia, nadanie projektowi dalszego biegu należy do tego wydziału, który jest dla danego zagadnienia właściwym stosownie do szczegółowego podziału czynności M-stwa Spraw Wewnętrznych;

2) że wyłącznie do tego właściwego wydziału należą wszystkie czynności, opisane w §§ 115 do 130 Regulaminu;

3) że w wydziale GL koncentruje się ewidencja wszystkich własnych poczynań legislacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w poszczególnych stadjach obiegu, uregulowanego w §§ 115 do 130 Regulaminu.

W związku z powyższem zarządzam, co następuje:

1. Dotychczasowa treść § 115 Regulaminu otrzymuje numerację porządkową, jako ustęp pierwszy (1).

Do § 115 dodaje się ustępy 2, 3 i 4 treści następującej:

„(2). Właściwym wydziałem w rozumieniu ustępu pierwszego jest ten wydział, do którego zakresu działania należy wyłącznie lub w przeważnej mierze odnośna materia ustawodawcza, stosownie do szczegółowego podziału czynności Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W razie wątpliwości znajduje zastosowanie § 32 Regulaminu.

(3). Każdy wydział Ministerstwa, który w ciągu swego urzędowania skonstatował konieczność wydania względnie zainicjowania przez Min. Spr. Wewn. nowego przepisu (ustawy, rozporządzenia) lub też konieczność zmiany względnie uzupełnienia przepisu obowiązującego, winien umotywowany wniosek skierować do wydziału właściwego w myśl postanowień ustępu drugiego.

(4). Wydział właściwy ma wyłączny obowiązek i prawo przeprowadzania wszystkich czynności, opisanych w §§ 115—130 Regulaminu. Wszelka korespondencja, dotycząca danego projektu legislacyjnego, odbywa się wyłącznie za numerami tego wydziału“.

2. Po § 130 Regulaminu dodaje się § 130 A następującej treści:

„Wydział Organizacyjno-Prawny utrzymuje centralną ewidencję wszystkich własnych prac legislacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, odnotowuje w tej ewidencji poszczególne stadia opracowywania projektu, wynikające z postanowień § 118, 119, 120, 123 i 129 Regulaminu i czuwa nad ściśłym stosowaniem postanowień §§ 115 do 130. W tym celu wydział właściwy obo-

wiązany jest udzielać projekt oraz związaną z nim korespondencję w poszczególnych jej fazach do wglądu Wydziałowi Organizacyjno-Prawnemu „przed ekspedycją“.

II. W myśl § 133 ustęp 1 Regulaminu M-stwa Spraw Wewnętrznych „Wszystkie projekty ustaw, rozporządzeń i zarządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej oraz rozporządzeń i uchwał Rady Ministrów, jako też rozporządzeń poszczególnych Ministrów, przesyłane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przez inne Ministerstwa do uzgodnienia względnie do opinii, oznacza Biuro Informacyjno-Podawcze napisem „Legislacja“ i skierowuje natychmiast bezpośrednio do Wydziału GL.“.

Wydział GL. odnośnym projektem nadaje bieg opisany w §§ 133 do 140 Regulaminu, w szczególności w myśl § 135 ustęp 4 „na podstawie zgłoszonych przez wydziały opinii przygotowuje ostateczne załatwienie“.

W myśl § 136 Regulaminu również „wszystkie zaproszenia na konferencje, nadesłane do Ministerstwa, Biuro Inf.-Podawcze kieruje do Wydziału GL.“.

Zdarza się, iż poszczególne Ministerstwa i inne urzędy centralne przesyłają do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych swoje projekty legislacyjne bądź w drodze nieurzędowej (bez pisma), bądź za pośrednictwem swoich urzędników, bezpośrednio na ręce poszczególnych Departamentów, Wydziałów, względnie urzędników Min. Spraw Wewnętrznych. Ponieważ taki sposób uzgadniania projektów legislacyjnych z jednej strony pozostaje w sprzeczności z zasadami, ustalonymi w tym względzie przez Prezydium Rady Ministrów, z drugiej strony narusza podstawową zasadę rozdziału II C Regulaminu Min. Spraw Wewnętrznych, w myśl którego cała korespondencja M-stwa Spraw Wewnętrznych w sprawach legislacyjnych odbywa się wyłącznie za pośrednictwem Wydziału GL., przeto zarządzam:

„W ustępie pierwszym § 133 Regulaminu M-stwa Spraw Wewnętrznych dodaje się drugie zdanie następującej treści: Również wszystkie projekty legislacyjne, o których wyżej mowa, nadesłane lub doręczone bezpośrednio pod adresem poszczególnych Departamentów, Biur i Wydziałów, lub na ręce poszczególnych urzędników M-stwa Spraw Wewnętrznych, należy natychmiast skierować do Wydziału Organizacyjno-Prawnego. Poszczególne Departamenty, Biura i Wydziały nie są uprawnione do nadawania powyższym projektom innego biegu urzędowego. Jeżeli sprawa jest szczególnie pilna, właściwy Departament (Biuro, Wydział) zaznaczy to wyraźnie na akcie i przesyłając projekt Wydziałowi GL. dołączy odrazu swoją opinię o projekcie ewent. inne potrzebne uwagi“.

Okólnik niniejszy stosuje się analogicznie do zaproszeń na konferencje (§ 136 Regulaminu).

VII.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

98.

Pismo Nr. AP. 38/28

z dnia 19 kwietnia 1933 r.

w sprawie pozwolenia na broń.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) oraz P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Nawiązując do okólnika Nr. 32 z dn. 30.3. 1933 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchyła pomieszczone w nim zarządzenie w sprawie pobierania przy wydawaniu pozwoleń na broń 20 gr. tytułem zwrotu kosztów druku.

Wobec powyższego należy niezwłocznie zaniechać pobierania tej opłaty, uzyskane zaś do tego czasu kwoty pieniężne wpłacić za pokwitowaniem do właściwych kas skarbowych na dochód budżetu Min. Spraw Wewnętrznych dział II § 6 (sprzedaż druków, inwentarza i makulatury).

99.

Pismo Nr. AA. 11/136

z dnia 24 kwietnia 1933 r.

w sprawie Kas Bezprocentowych Pożyczek dla ludności żydowskiej „Gemilus Chesed“ — stosowanie przepisów prawa o stowarzyszeniach.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) oraz P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działa znaczna ilość Kas Bezprocentowych Pożyczek dla ludności żydowskiej p. n. „Gemilus Chesed“, rejestrowanych na podstawie prawa o stowarzyszeniach. Kasy te zrzeszone są w Centralnem Towarzystwie Popierania Kredytu Bezprocentowego i Krzewienia Pracy Produktywnej wśród ludności żydowskiej w Polsce, a zadaniem ich jest dopomaganie do zakładania i utrzymywania warsztatów pracy drogą udzielania kredytu bezprocentowego.

Fundusze Kas składają się częściowo z subsydjów Amerykańskiego Zjednoczonego Komitetu Rozdzielczego (American Joint Distribution Committee), ufundowanego przez żydostwo amerykańskie w celu niesienia pomocy ludności żydowskiej w Europie, częściowo zaś ze składek i ofiar społeczeństwa żydowskiego w Polsce.

Ponadto Kasy te otrzymują subsydja rządowe z funduszy opieki społecznej tudzież subsydja ze strony samorządów oraz żydowskich gmin wyznaniowych.

Na zasadzie art. 43 prawa o stowarzyszeniach z dn. 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808)) stowarzyszenia, korzystające z ofiarności publicznej albo z zapomóg, udzielonych im przez władze lub instytucje publiczne, winny zawiadamiać bezpośrednią władzę nadzorczą o terminach, miejscu i przedmiocie każdego walnego zgromadzenia, a także posiedzenia zarządu, o ile przedmiotem obrad tego ostatniego mają być sprawy, związane z użyciem funduszy, uzyskanych w drodze wyżej wskazanej.

Ponieważ, jak to wyżej zaznaczono, Kasy „Gemiłus Chesed” scentralizowane są w Centr. Towarzystwie Popierania Kredytu Bezprocentowego i Krzewienia Pracy Produktywnej wśród ludności żydowskiej w Polsce, które kieruje ich działalnością i sprawuje nadzór nad nimi, ponieważ nadto ze stanowiska publiczno-prawnego nadzór nad temi kasami sprawuje Ministerstwo Opieki Społecznej na zasadzie rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354), przeto zastosowanie do tych stowarzyszeń postanowień art. 43 prawa o stowarzyszeniach może ograniczyć się do wykorzystywania ich wyłącznie w stosunku do wyżej wspomnianego Towarzystwa, jako centrali, odpowiedzialnej za działalność wszystkich Kas. Wobec tego nie należy żądać od poszczególnych Kas danych, o których mowa w art. 43.

Wyżej wspomniane Towarzystwo skarża się, że niektóre władze rejestracyjne przy rejestracji poszczególnych Kas „Gemiłus Chesed” żądają obowiązkowego notarialnego poświadczenia podpisów założycieli. O ile żądania takie rzeczywiście miały miejsce, to były one czynione bezpodstawnie, gdyż prawo o stowarzyszeniach nie przewiduje obowiązku przedstawiania przez założycieli stowarzyszeń notarialnego poświadczenia swych podpisów, wobec czego mają tu zastosowanie ogólne przepisy postępowania administracyjnego.

Przy załatwianiu podań o rejestrację poszczególnych Kas „Gemiłus Chesed” zdarzają się wypadki, że władze rejestracyjne, opierając się na brzmieniu pkt. a) art. 19 prawa o stowarzyszeniach, odmawiają rejestrowania nowych Kas „Gemiłus Chesed” z tego powodu, że na terenie danego województwa istnieją już stowarzyszenia tej samej nazwy. W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że termin „Gemiłus Chesed” (udzielanie łaski lub miłosierdzia) nie jest nazwą w pospolitem tego słowa znaczeniu, lecz określeniem raczej charakteru instytucji, tak, jak np. „bank”, „kasa pożyczkowa”

i t. p. przytem zaś określeniem, mającem wśród ludności żydowskiej swoją tradycję. Poza tem, jak to już wyżej zaznaczono, wszystkie Kasy „Gemiłus Chesed” tworzą właściwie jedną organizację w osobie wyżej wspomnianego Towarzystwa, o zatem rzeczą naturalną jest, że poszczególne ogniewa tej organizacji nosić muszą podobne nazwy z dodaniem tylko nazwy miejscowości, w której dana Kasa ma siedzibę. Zauważa się przytem, że przez dodanie wskazania „miejscowości” do powyższej ogólnej nazwy wymogom pkt. a) art. 19 prawa o stowarzyszeniach stanie się w całości zadość, gdyż pomieszczenie poszczególnych stowarzyszeń na obszarze województwa będzie wykluczone. Nie należy więc przy załatwianiu podań o rejestrację nowych Kas kwestionować powyższej nazwy i czynić z tego tylko powodu przeszkód do powstawania nowych stowarzyszeń tego rodzaju.

Wreszcie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że Ministerstwo Skarbu decyduje z dn. 28 czerwca 1929 r. L. D. V. 4264/6 ustaliło, iż stowarzyszenia pod nazwą „Gemiłus Chesed”, rządzące się jednolitym statutem wzorowym, są wolne od opłat stemplowych w granicach, określonych w art. 16, 86 (ustępie ostatnim), 112 (punkcie 3), 120 (punkcie 1 i 2), 137 (punkcie 8), 139 (punkcie 1), 144 (punkcie 1) i 160 (punkcie 3 i ustępie ostatnim) ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570). W szczególności więc są wolne od opłat stemplowych podania, wnoszone przez wymienione stowarzyszenia oraz wydawane im świadectwa urzędowe. Dalszą decyzją z dn. 23 października 1929 r. L. D. V. 9569/6 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że przez wyrażenie „warsztaty pracy”, użyte w art. II statutu, należy rozumieć nie tylko warsztaty rzemieślnicze, ale wszelkie przedmioty, które służą do wykonywania pracy zawodowej.

100.

Pismo Nr. G. L. 85/k-5/14

z dnia 27 kwietnia 1933 r.

w sprawie wypożyczania książek z bibliotek.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich), P. Naczelnika Urzędu dla Spraw Mniejszości w Katowicach i P. P. Prezesów Wojew. Sądów Administracyjnych.

Pragnąc ułatwić urzędnikom, pracującym na prowincji możliwość korzystania z literatury naukowej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwróciło się do wszystkich większych bibliotek z zapytaniem, czy i na jakich warunkach urzędnicy urzędów prowincjonalnych, zgłaszający się bądź osobiście, bądź w drodze pisemnej mogliby z tych bibliotek korzystać.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości odpowiedzi, otrzymane od następujących bibliotek:

1) Książnica Miejska imienia Kopernika w Toruniu wypożycza za zwrotem kosztów przesyłki instytucjom państwowym, samorządowym, komunalnym książki na zgłoszone na piśmie żądanie i na rewers, podpisany przez osobę odpowiedzialną. Rewers powinien nosić pieczęć urzędu i podpis oryginalny.

2) Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu wysyła książki na przeciąg czterech tygodni na prowincję za pozwoleniem kuratorjum biblioteki, udzielonem na każde dzieło lub grupę dzieł z osobna. Koszta przesyłki ponosi czytelnik. Na miejscu może każdy urzędnik państwowy czytać za opłatą 10 groszy za roczną kartę wstępu.

3) Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu. Urzędnicy prowincjonalni zamiejscowi, zgłaszają się do Biblioteki Uniwersyteckiej bądź osobiście, bądź pisemnie, mogą korzystać z jej zbiorów, stosownie do obowiązującego regulaminu bibliotecznego.

Warunki korzystania są następujące: urzędnicy etatowi placą za korzystanie z Biblioteki (Czytelnia i Wypożyczalnia) 16 zł. na przeciąg roku akademickiego, nieetatowi składają oprócz tego kaucję w kwocie 30 zł. Koszta sprowadzania książek z innych bibliotek, tak krajowych, jak zagranicznych oraz koszt wysyłki z Poznania do innych miejscowości ponoszą czytelnicy.

4) Biblioteka Jagiellońska w Krakowie. Urzędnicy państwowi zamiejscowi korzystają ze zbiorów Biblioteki po złożeniu kaucji w wysokości 100 zł. Wypożyczać mogą wszelkie druki, które wyszły po 1800 roku z wyjątkiem powieści, opłacając jedynie koszty opłat pocztowych.

Natomiast instytucje państwowe, zwracając się oficjalnie do Biblioteki wypożyczać mogą dzieła bez kaucji jedynie za zwrotem kosztów opłat pocztowych.

5) Biblioteka im. Wróblewskich w Wilnie. Ze zbiorów tej Biblioteki można korzystać dla celów naukowych i urzędowych codziennie (prócz niedziel i świąt) w godzinach otwarcia tymczasowej czytelni, t. j. od godziny 10-ej rano do 3-ej popołudniu, lecz tylko na miejscu, stosownie do statutu Biblioteki i warunków depozytaryjuszy.

6) Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie. Osoby, zamieszkałe poza Wilnem zgodnie z § 35 regulaminu użytkowego Biblioteki, mogą wypożyczać książki tylko za pośrednictwem najbliższej położonej biblioteki lub instytucji państwowych lub samorządowych, biorących na siebie odpowiedzialność za całość i zwrot we właściwym terminie wypożyczonych dzieł oraz kosztów opakowania i przesyłki.

Opłata za wypożyczanie wynosi 6 zł. półrocznie (I półrocze akademickie trwa od I.X — I.III, II półrocze — od I.III — I.IX). — Instytucje wypożyczające obowiązują wszystkie przepisy Regulaminu Użytkowego Biblioteki Uniwersytec-

kiej. Przy sprowadzaniu książek do celów ściśle urzędowych (nie np. dla prywatnego użytku urzędników) instytucje sprowadzające opłacają tylko koszt przesyłki i opakowania.

7) Biblioteka Uniwersytecka we Lwowie. Urzędnicy państwowi i samorządowi, pracujący na prowincji (w urzędach wojewódzkich, starostwach i innych) mogą korzystać ze wszystkich działów tej Biblioteki, według postanowień dotyczącego regulaminu.

Urzędnicy, pracujący we Lwowie czynić to mogą bezpośrednio osobiście po należytem wylegitymowaniu się oraz złożeniu przepisanych drobnych opłat za wypożyczenie książek.

Urzędnicy, których siedziba znajduje się poza Lwowem, mogą korzystać z księgozbioru Biblioteki tylko za pośrednictwem urzędów, w których pracują.

8) Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie pożycza dzieła jedynie w obrębie Lwowa i to na podstawie kaucji, wynoszącej od każdego tomu zł. 20.

9) Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie wypożycza urzędnikom, pracującym na prowincji za pośrednictwem miejscowych bibliotek uniwersyteckich, lub miejskich publicznych.

101.

Pismo Nr. SS. 42/46/1

z dnia 29 kwietnia 1933 r.

w sprawie potrącenia z uposażeń służbowych opłat na Fundusz Pracy.

Do

wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem P. Wojewody w Katowicach).

W związku z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o przypomnienie związkom samorządowym na terenie podległego województwa o obowiązku potrącania z uposażenia i zarobków wszystkich osób pobierających stałe wynagrodzenie za najemną pracę w związkach samorząd., ich przedsiębiorstwach, zakładach i t. d. 1% pobranego całkowitego dochodu.

Potrącenia te winny być dokonywane również z emerytur i zaopatrzeń, pobieranych przez b. pracowników komunalnych z funduszków emerytalnych.

Przeoczenie tak ważnego dla Funduszu Pracy potrącania należnych opłat lub opóźnienie w wykonaniu tego obowiązku spowodować może wstrzymanie wpływów co utrudni Funduszowi Pracy zrealizowanie zamierzeń, do których jest powołany.

Przelew sum powinien być natychmiast dokonany na rachunek czekowy Funduszu Pracy w P. K. O. Nr. 27000.

